

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

QAFQAZIN ÜÇ ÖLKƏSİ SƏYLƏRİNİ BİRLƏŞDİRSƏ, REGION DAHA TƏHLÜKƏSİZ OLAR

“Təəssüf ki, Ermənistan bizim sülh sazişinin imzalanması ilə bağlı təklifimizə cavab vermədi. Bu, çox sadə, beynəlxalq hüququn təməl prinsiplərinə əsaslanan saziş olacaqdı. Komissar Hanın eyni o oldu ki, burada Ermənistan yoxdur. O dedi ki, burada Cənubi Qafqazın iki ölkəsi iştirak edir, ancaq orada üç dövlət var. Mən onun kimi nəzərdə tutduğunu bilirəm. Ancaq Ermənistan burada niyə yoxdur? Çünki bizim Gürcüstanla birlikdə irəli sürdüyümüz üçtərəfli əməkdaşlıq formatı Ermənistan tərəfindən rədd edildi”. Bu fikirləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 19-da Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində keçirilən “Avrasiya Orta Dəhlizi: Yoldan magistrala” mövzusunda

panel iclasında bildirib. Dövlətimizin başçısı deyib: *“Mən dostum İrakli Qaribaşvilinin səylərini yüksək qiymətləndirirəm. Onun himayəsi altında Gürcüstan xarici işlər nazirinin iştirakı ilə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşü təşkil edildi. Bizim təklifimiz ondan ibarət idi ki, Gürcüstanda liderlərin görüşü təşkil olunsun. Çünki tarixən Gürcüstan bütün qonşuların bir araya gəldiyi ölkə olub. Lakin Ermənistan buna hazır deyil. Bu, potensial risklərdən biridir”*.

Azərbaycan Prezidenti qeyd edib ki, Qafqazın üç ölkəsi enerji, nəqliyyat, təhlükəsizlik, sabitlik və sərhədlərin delimitasiyası kimi məsələlərdə səylərini birləşdirsə, region daha təhlükəsiz olar.

ZƏNGƏZUR DƏHLİZİ ƏMƏKDAŞLIĞIN İNKİŞAFI ÜÇÜN ƏHƏMİYYƏTLİDİR

“Zəngəzur dəhlizi bütün bölgə ölkələri arasında əməkdaşlığın inkişafı üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyacaq”.

Bunu İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Nazirlər

Şurasının Özbəkistanın paytaxtı Daşkənd şəhərində keçirilən 26-cı iclasında çıxışı zamanı Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramov bildirib.

Nazir, həmçinin Azərbaycanın

nun Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonundan Naxçıvan Muxtar Respublikasına nəqliyyat dəhlizinin yaradılması istiqamətində görülən tədbirlərin vacibliyini vurğulayıb.

AZƏRBAYCANIN ZƏNGƏZUR DƏHLİZİ ÜZRƏ GÖRDÜYÜ İŞLƏR İƏT-İN İCLASINDA ALQIŞLANIB

Yanvarın 24-də Özbəkistanın paytaxtı Daşkənd şəhərində İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Nazirlər Şurasının 26-cı iclası keçirilib.

Nazirlər Şurasının iclasının yekun sənədi kimi qəbul edilmiş Daşkənd Kommünikesində Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya Federasiyası liderləri arasında imzalanmış üçtərəfli bəyanatlara uyğun olaraq,

Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonundan Naxçıvan Muxtar Respublikasına nəqliyyat və kommunikasiya əlaqəsinin yaradılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər, habelə ölkəmizin Türkiyə, Özbəkistan və Qazaxıstan ilə birgə həyata keçirdiyi üçtərəfli platformalar üzrə görülən işlər alqışlanıb.

Kommünike çərçivəsində, həm-

çinin Azərbaycanla Ermənistan arasında dövlətlərarası münasibətlərin ərazi bütövlüyünün və suverenliyin qarşılıqlı şəkildə tanınması və hörmət əsasında tənzimlənməsinə dəstək ifadə olunub.

Bunun bölgədə mehriban qonşuluq əlaqələri yaradılmasına, davamlı sülh və iqtisadi tərəqqiyə töhfə verəcəyinə inam ifadə edilib.

XİN: QARABAĞDAKI TİKİLİLƏRİN İŞĞALDAN SONRA 95 FAİZİ YERLƏ-YEKSAN EDİLİB

44 günlük Vətən müharibəsinin başa çatmasından sonra mina partlayışlarında 282 azərbaycanlı həlak olub və ya ağır yaralanıb. Minalar Ermənistanın azərbaycanlı məcburi köçkünlərin geri qayıtmasına mane olmaq kampaniyasının mühüm elementi və ağır mürasimidir.

Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Mətbuat xidməti idarəsindən bildirilib. Qeyd olunub ki, Ermənistanın qəsbkarlığı və Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərinin qeyri-qanuni işğalı düşünülmüş və məqsədyönlü etnik təmizləmə siyasəti ilə müşayiət olunub. 2020-ci ilə qədər davam edən bu fəaliyyətin məqsədi Azərbaycan rayonlarının dağıdılması, talan edilməsi və istismarı yolu ilə ölkəmizin ərazisində erməni yaşayış məskəni yaratmaq məqsədi daşıyır. “Azərbaycan 2020-ci ildə torpaqlarını azad etdikdən sonra sözügedən ərazilərdə dəlillərin genişmiqyaslı toplanması işini həyata keçirib. Ermənistanın yüz minlərlə insanın həyatını, sayısız-hesabsız ailələri

və icmaları, əvəzolunmaz mədəni irsi və ətraf mühiti məhv etməsinin miqyası həqiqətən də dəhşətlidir. Ermənistanın etnik ayrı-seçkilik siyasəti və əməlləri, o cümlədən otuz ilə yaxın müddətdə ərazilərimizin qeyri-qanuni işğalı həm-vətənlərimizin Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindəki evlərinə qayıtmasına mane olub. Bu günədək yüzminlərlə azərbaycanlı məcburi köçkün hələ də öz keçmiş evlərinə qayıda bilmir. İşğal dövründə

və 2020-ci ildə müharibədən sonra ərazilərdən geri çəkildikən “yandırılmış torpaq” siyasətinin tərkib hissəsi kimi Füzuli, Ağdam, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan və Kəlbəcər kimi şəhərlər Ermənistan tərəfindən tamamilə dağıdılıb. Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən 1991-ci ildə işğalından sonra Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yerləşən tikililərin 95 faizi yerlə-yeksan edilib”, - deyərək XİN-in məlumatında vurğulanıb.

BÖYÜK QAYIDIŞ VƏ REİNTEQRASIYA İLƏ BAĞLI QANUN LAYİHƏSİ HAZIRLANACAQ

Milli Məclisdə işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış və reintegrasiya ilə bağlı qanun layihəsi hazırlanacaq. Bu məsələ Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin 2023-cü il üçün iş planına daxil edilib. İş planına, eyni zamanda niyyətli ilə bağlı qanunvericilik sahəsində, diffamasiya haqda qanunvericilik və beynəlxalq təcrübə ilə bağlı cinayət qanunvericiliyinin icra vəziyyətinə dair dinləmələrin keçirilməsi daxil

edilib. Həmçinin Milli Məclisdə xarici ölkələrin parlamentlərinin insan hüquqları komitələrinin iştirakı ilə - Milli Parlamentlər, ekoloji insan hüquqları və davamlı inkişaf - “Yaşıl Qarabağ” beynəlxalq konfransının keçirilməsi də nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, erməni işğalından azad olunmuş torpaqlara Böyük Qayıdışla bağlı insan hüquqları, postmüharibə dövründə birgəyaşayış istiqamətində qanunverici məsələləri araş-

dıran komissiya yaradılacaq. Yaz sessiyasında erməni işğalından azad olunmuş ərazilərə Böyük Qayıdışla bağlı insan hüquqları, postmüharibə dövründə birgəyaşayış istiqamətində qanunverici məsələləri araşdıran komissiyanın yaradılması, beynəlxalq insan hüquqları və hüquq-müdafiə təşkilatlarının iştirakı ilə bu istiqamətdə əməkdaşlıq layihəsinin təşkil edilməsi reallaşdırılacaq.

Avropa Şurasında islahatların vaxtı yetişib

“Avropa Şurasının 1993-cü ildə birinci sammiti zamanı dövlət başçıları Avropa Şurasına yeni bir missiya həvalə etdilər: ümumi Avropa evi kimi tanınan vahid tavan altında demokratiya, insan haqları və qanunun aliliyinin bütün avropalıların xeyrinə inkişaf edə biləcəyi ümumi Avropa məkanı yaratmaq. Təəssüf ki, 30 il keçməsinə baxmayaraq, bu gün bu nəcib məqsəddən daha da uzaqlaşmışıq”. Bu fikirləri Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Nigar Arpadarai Avropa Şurası Dövlət və Hökumət Başçılarının dördüncü Zirvə Görüşünə dair AŞPA-nın təkliflərinə dair məruzənin

müzakirələri zamanı deyib. Bildirilib ki, Avropa Şurasında islahatların vaxtı çoxdan yetişib. Dünya əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib və bu təşkilat da dəyişməlidir. “Əgər biz təhlükəsiz Avropa istəyirik-sə, beynəlxalq hüququn ərazi bütövlüyü kimi prinsiplərinə sadiqliyimizi daha bariz şəkildə ifadə etməliyik. Avropada münafişə və müharibə üçün bəhanə kimi tez-tez istifadə edilən hərbişdirilmiş və təcavüzkar separatizmlə mübarizə üçün real mexanizm yaratmalıyıq. Qeyri-qanuni yollarla separatizmi dəstəkləyən şəxslərə qarşı sanksiya mexanizmi, bütün üzvlərin başqa ölkələrdə

belə halları dəstəkləməmək öhdəliyi olmalıdır. Ukrayna ilə bağlı bunu vurğulamaq vacibdir, ancaq sözügedən mövqe Şuranın bütün üzv dövlətlərinə aiddir. Separatizm və ərazi iddiaları Avropa qitəsində birliyin əsaslarını məhv edən xərçəngdir. Azərbaycan hələ də anneksiyaya məqsədlə ərazilərinin işğalının, erməni təcavüzünün nəticələrindən əziyyət çəkir. Ermənistan konstitusiyası və müstəqillik bəyannaməsi hələ də Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını əks etdirən müddəalar daşıyır. Təəccüb doğursa belə, bu, həqiqətdir”, - deyən N.Arpadarai diqqətə çatdırıb.

Laçın-Xankəndi yolu: Ekoaksiya 45 gündür davam edir

Azərbaycan ərazilərində faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarının dayandırılmasını, “Qızılbulaq” və “Dəmirli” yataqlarında monitorinqin keçirilməsinə icazə verilməsini tələb edən azərbaycanlı könüllü gənclər və ekoloqlar tərəfindən Laçın-Xankəndi yolunun Şuşa ərazisindən keçən hissəsində təşkil olunan etiraz aksiyası artıq 45 gündür davam edir. Ekofaallar hər gün olduğu kimi, səhəri Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə açılıb, vətənpərvər ruhda mahnılar ifa ediblər. Aksiya iştirakçıları Qarabağda faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarının dayandırılması ilə bağlı Azərbaycan,

rus və ingilis dillərində mütəmadi olaraq plakatlar qaldırır, “Azərbaycan milləti qoruyacaq sərvəti!”, “Azərbaycan oyaqdır, sərvətinə dayaqdır!”, “Azərbaycan vahiddir, sərvətinə sa-

hibdir!”, “Ekocinayətə son!” kimi şüarlar səsləndirirlər. Ekoaksiyanın keçirildiyi ərazi humanitar məqsədlərlə istifadə olunan avtomobillərin keçidi üçün tam açıqdır.

Milli Məclisdə “Rəqabət Məcəlləsi”nin layihəsi hazırlanacaq

Milli Məclisdə “Rəqabət Məcəlləsi” Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsi hazırlanacaq. Bu məsələ Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin 2023-cü il üçün iş planına daxil edilib. İş planında, həmçinin “Lombardlar haqqında” və “Qiyətləndirmə fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun layihələrinin hazırlanması nəzərdə tutulur.

Sığorta sektoru xidmətlərinin ixracı genişlənir

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (AMB) sığorta sahəsinin inkişafına yönəlməmiş genişmiqyaslı və ardıcıl tədbirləri davam etdirir. AMB-dən bildirilib ki, aparılan islahatlar, xüsusilə də “Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası” (avto-icbari) sahəsində görülən tənzimləmə tədbirləri sığorta sahəsinə ictimai inamın artması, sığorta xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəlməsi üçün geniş imkanlar yaratmaqdadır. “İcbari sığortalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, eləcə də onun təbiiqi ilə bağlı müvafiq Fərmana

edilən son dəyişikliklər, habelə avto-icbari sığorta üzrə şəhadətnamələrin şirkətlərin rəsmi internet sahifələri üzərindən təqdim olunması imkanının

yaradılması icbari sığorta növlərinin tam rəqəmsallaşmasına və onların əldə edilməsinin asanlaşdırılmasına şərait yaradacaq.

Dörd ölkə Aİ-dən Azərbaycan qazının nəqlini təmin etməyi xahiş edib

“Azərbaycanda təbii qaz hasilatının artması Macarıstanın və Mərkəzi Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynaya bilər. Lakin bu, regionda müvafiq infrastrukturun inkişafını tələb edir ki, bunun qurulması üçün də Avropa İttifaqının dəstəyi lazımdır”. Bunu Macarıstanın Xarici İşlər və Ticarət naziri Peter Siyarto Budapeştdə səfərdə olan Azərbaycanın İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbərovla birgə keçirdiyi mətbuat konfransında deyib. Onun sözlərinə görə, Avropada yaranmış enerji böhranı səbəbindən Azərbaycanın enerji resurslarının vacibliyi artıb, qısa və uzunmüddətli dövərdə Avropanın enerji diversifikasiyasında Azərbaycandan idxal olunan qaz vacib rol oynaya bilər. “Hər kəsə aydın oldu ki, artıq diversifikasiyadan danışmaq kifayət deyil, bunun üçün fiziki

məhdudiyyətlər var. Əgər Avropa yeni enerji mənbələri əldə edə bilməsə, yeni enerji nəqliyyat marşrutları qura bilməsə, enerji təchizatı təhlükəsiz olmayacaq. Mümkün qədər tez zamanda Azərbaycanın resurslarından istifadə etmək bizim ölkəmizin marağındadır, lakin bunun üçün Cənub-şərqi və Mərkəzi

Avropada lazımi infrastruktur qurulmalıdır”, - o deyib. “Bolqarıstan, Rumıniya və Slovakiya ilə birlikdə biz Avropa Komissiyasına müraciət etdik ki, Brüssel bu məsələyə prioritet kimi yanaşsın və regionun enerji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün lazımi inkişafa dəstək versin”, - macarıstanlı nazir əlavə edib.

“Enerji keçidi” siyasəti nümunəvi enerji təhlükəsizliyi modelidir

Ölkəmizdə “enerji keçidi” enerji təhlükəsizliyi, enerji müstəqilliyi, enerji təchizatı mənbələri və marşrutlarının şaxələndirilməsi, həmçinin ekoloji təhlükəsizliyin təmini kimi faktorların hər biri nəzərə alınmaqla mərhələli və təmkinli həyata keçirilən prosesdir. Hazırda enerji böhranından əziyyət çəkən bir çox ölkələrin təcrübəsi onu göstərir ki, Azərbaycanda həyata keçirilən “enerji keçidi” siyasəti nümunəvi enerji təhlükəsizliyi modelidir. Energetika Nazirliyindən bildirilib ki, hazırda özəl investisiyalar hesabına ölkəmizdə “yaşıl enerji” üzrə yeni güclər yaradılır. “Qaradağ” Günəş Elektrik Stansiyası layihəsi ilə yanaşı, 240 meqavat gücündə “Xızı-Abşeron” Külək Elektrik

Stansiyası layihəsi də reallaşdırılır. Stansiyanın təməlləşmə mərasimi ötən ilin yanvarında baş tutub. Bu layihə üzrə Azərbaycana yatırılan 300 milyon dollara yaxın sərmayə “ACWA Power” şirkətinin Səudiyyə Ərəbistanı hüddullarından Kənarda qoyduğu ən iri investisiyadır. 2030-cu ilədək bərpa olunan enerji mənbələrinin ölkəmizin ümumi qoyuluş gücündə payının ən az 30 faizə çatdırılması qarşıya hədəf kimi qoyulub. “Yaşıl enerji”dən istifadənin genişləndirilməsi “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər” sənədində beş milli prioritet istiqamətdən biri kimi müəyyənəndirilib. “2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nda bu istiqamətdə bir çox mühüm tədbir

nəzərdə tutulub. Həmçinin işğaldan azad edilmiş ərazilərin “yaşıl enerji zonası” konsepsiyası əsasında inkişafı da bu prosesləri təşviq edir. Bir qədər əvvəl Buxarestdə “Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş”in imzalanması “yaşıl enerji” dəhlizinin yaradılması istiqamətində atılan mühüm addımlardan biridir. Azərbaycan isə bu dəhlizin də əsas resurs mənbəyinə çevriləcək. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda “enerji keçidi” prioritetləşdirilməklə yanaşı, eyni zamanda, ölkəmiz digər dövlətlərin də bu istiqamətdə təşəbbüslərinə töhfə vermək əzmindədir.

Azərbaycandan İtaliyaya təbii qaz tədarükü artırılacaq

İtaliyanın nüfuzlu mətbuat orqanlarından olan “il Messaggero” qəzetində Azərbaycanın təbii qazını Avropa bazarlarına çatdıran TAP boru kəmərinin əhəmiyyətinə dair məqalə dərc edilib. Yazıda İtaliyanın illik təbii qaz istehlakının təxminən 72 milyard kubmetr səviyyəsinə çatdığı, yerli ehtiyatlarının isə 50-80 milyard kubmetr arasında olduğu bildirilir. İki ildən çoxdur ki, istifadə verilən TAP boru kəmərinin hazırda İtaliyanın ikinci təbii qaz təchizatı mənbəyi olduğu vurğulanır.

Qeyd olunur ki, Avropanın enerji tələbatının ödənilməsinə mühüm töhfə verən TAP kəməri vasitəsilə bir neçə ildən sonra Azərbaycandan İtaliyaya gələn qazın həcmi iki dəfə artaraq 20 milyard kubmetrə çatacaq. Bunun üçün mövcud boru kəmərinin ötürücülük qabiliyyətinin artırılmasına və infrastrukturun gücləndirilməsinə sərmayə qoyulmalıdır. TAP perspektivli interkonnektorlar vasitəsilə Cənub-Şərqi Avropa ölkələrinə qaz tədarükünü asanlaşdıraraq, həmçinin İtaliyanın qitədə qaz nəqli üçün tranzit mərkəzə çevrilməsinə şərait yarada bilər.

26 yanvar - 1 fevral 2023-cü il

20 Yanvar xalqımızın qəhrəmanlıq səhifəsidir

Qanlı 20 Yanvar faciəsindən 33 il keçir. Sovet imperiyasının Bakıda törətdiyi qanlı qırğının 33-cü ildönümünü ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 20-də - Ümumxalq Hüzün Günündə Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edib.

Dövlətimizin başçısı ölkəmizin azadlığı uğrunda həlak olanların xatirəsini yad edib.

Qanlı Yanvar hadisələrindən 33 il keçir. 1990-cı il yanvarın 20-si Azərbaycanın müasir tarixinə ən faciəli günlərdən biri, eyni zamanda xalqımızın qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olub, milli müstəqillik, azadlıq uğrunda mübarizəsinin və yenilməz iradəsinin rəmzinə çevrilib. Təpədən-dırnağa silahlanmış keçmiş sovet ordusunun cəza tədbirlərinə məruz qalan xalqımız azadlıq əzmini itirməmiş, əksinə, haqq səsinə daha ucadan bəyan etmişdi. Düz 33 il əvvəl doğma yurduğun, xalqının azadlığını, şərəf və ləyaqətini hər şeydən uca tutan vətənpərvər Azərbaycan övladları həmin müdhiş gecədə canlarından keçərək şəhidlik zirvəsinə ucaldılar. Sovet qo-

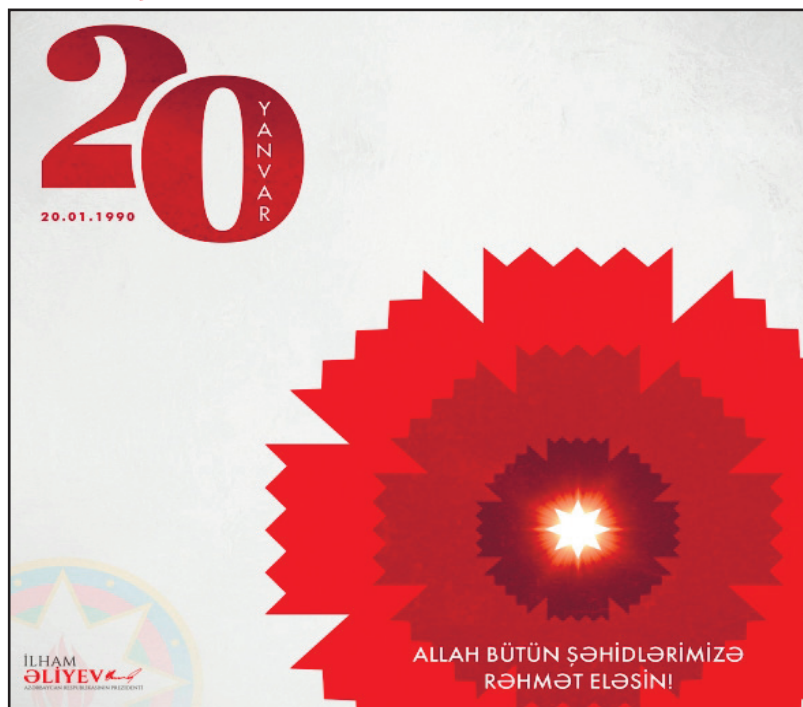
şunlarının Azərbaycanda törətdiyi qanlı qırğından uzun illər keçməsinə baxmayaraq, xalqımız o dəhşətli günlərin ağrı-acısını unutmur, öz vətəndaşlarına divan tutan sovet imperiyasının ovaxtkı rəhbərlərinə və onların Azərbaycandakı nöqərlərinə dərin nifrətini bildirir. Keçmiş SSRİ rəhbərliyinin Azərbaycana qarşı qərəzli, ermənipərəst siyasətinə, əzəli torpaqlarımıza iddia edən təcavüzkar Ermənistanı açıq-aşkar dəstəklənməsinə və respublikanın ozamankı rəhbərliyinin xəyanətərkə mövqeyinə etiraz əlaməti olaraq ayağa qalxmış geniş xalq kütlələrinə qarşı sovet ordusunun iri hərbi birləşmələrinin yeridilməsi Azərbaycanda, xüsusilə Bakıda misli görünməmiş faciəyə gətirib çıxardı, böyük itkilərlə, günahsız insanların həlak olması ilə nəticələndi. Sanki, bunları görməyən Azərbaycanın ovaxtkı sərişəsiz, kölə psixologiyalı rəhbərlərinin yenə də xalqla bir olmağa cəsarəti çatmadı və onlar sovet rəhbərliyinin ətayindən yapışmaqda davam etdilər.

Həmin vaxt Moskvada yaşayan xalqımızın dahi oğlu Heydər Əliyev onlardan fərqli olaraq, həyatını təhlükədə qoya-

raq, faciənin ertəsi günü Azərbaycanın daimi nümayəndəliyinə gəldi, Qanlı Yanvar qırğınına törədənəri pisləyən kəskin bəyanatla çıxış etdi, xalqımızın başına gətirilən müsibəti dünyaya çatdırdı. Bununla da Ulu Öndər cəsarətini, mərdliyini, xalqın sədaqətli oğlu olduğunu bir daha sübut etdi.

Əslində, ermənilərin fitvası ilə törədilmiş bu cinayət Azərbaycan xalqının iradəsini qıra, azadlıq eşqini söndürə bilmədi. Xalqımız qanı bahasına da olsa istəyinə - azadlıq və müstəqilliyinə qovuşdu və bu nailiyyəti heç vaxt əlindən verməyəcək. Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə ye-

nidən qayıdışından sonra, 1994-cü ildə 20 Yanvar hadisələrinə siyasi-hüquqi qiymət verildi və cinayəti törədənlərin adları ictimaiyyətə çatdırıldı. 20 Yanvar Ümumxalq Hüzün Günü elan edildi.

Azərbaycan xalqı hər il 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsini dərin ehtiramla yad edir. Vətənimizin azadlığı uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsi daim əziz tutulduğu kimi, onların ailə üzvləri, doğmaları da hər zaman dövlət qayğısı ilə əhatə olunub. Eləcə də 20 Yanvar hadisələrində sağlamlığını itirən əllərin sosial müdafiəsi, pensiya təminatı hər zaman Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin diqqətindədir. 20 Yanvar şəhidlərinin ailə üzvləri və əllərin sosial müdafiəsinin təmin olunması istiqamətində mütəmadi tədbirlər həyata keçirilib. Şəhid ailələrinin pensiya təminatı, mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması, yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi ilə bağlı mükəmməl qanunvericilik bazası yaradılıb. Dövlətimizin başçısı bu istiqamətdə sərəncam və fərmanlar verib. Bunun nəticəsidir ki, şəhid ailələrinin sosial təminatı ildən-ilə daha da möhkəmləndirilir.

20 Yanvar hadisələri fotojurnalist obyektivinin gözü ilə

20 Yanvar – Ümumxalq Hüzün Günü münasibətilə Vyanada məşhur fotojurnalist Reza Deqatinin fotolarından ibarət sərgi və təqdimat keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin rəhbəri Leyla Qasımova Qanlı Yanvar hadisələrinin Azərbaycanı müstəqilliyə aparan yolda mühüm əhəmiyyət daşıdığını bildirib. Mərkəzin rəhbəri son onilliklərdə Azərbaycan tarixində baş vermiş önəmli hadisələrin canlı şahidi, onları öz obyektivinin gözü ilə tarixə köçürən və Azərbaycan haqqında həqiqətləri dünyaya çatdıran fotojurnalist Reza Deqatinin yaradıcılığı barədə məlumat verib. Azərbaycanın Avstriyadakı səfiri Rövsən Sadiqbəyli bildirib ki, 20 Yanvar faciəsi Azərbaycan tarixinin ən qanlı hadisəsidir və fotojurnalist Reza Deqatinin həmin dövrdə çəkdiyi fotolar, beynəlxalq mediada yayılan müsahibə və materialları Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya

çatdırılmasında mühüm rol oynayıb. Sonra 20 Yanvar faciəsi haqqında sənədli film, Reza Deqatinin həmin hadisələr barədə "CNN" telekanalına

müsahibəsi və telekanal tərəfindən hazırlanmış süjet nümayiş olunub. 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı ilk dəfə Parisdə UNESCO-da fəaliyyət göstərən azərbaycanlı diplomat Ramiz Abutalıbovdan xəbər tutduğunu və baş vermiş hadisələr barədə məlumatları beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaq üçün dərhal Bakıya getməyə qərar verdiyini söyləyən R.Deqati Bakıya bir çox çətinlik və maneələri dəf edərək çatdığını qeyd edib. Fotoların böyük əksəriyyətini gizli

çəkməyə məcbur olan, fotolentləri sovet ordusu və hökumət orqanlarından gizli şəkildə ölkədən çıxarmağa müvəffəq olan fotojurnalist Parisə döndükdən sonra Bakıda baş verən qanlı hadisələr barədə Avropada məlumatlılıq olduğuna şahid olub. Ona görə də Bakıda çəkilmiş foto və videoları agentlik və telekanallara təqdim edən R.Deqati öz müşahidələri barədə də müsahibələr verib, 20 Yanvar hadisələri haqqında həqiqətlərin yayılmasına çalışıb. Çıxışlar və təqdimatdan sonra Avstriyada yaşayan azərbaycanlı musiqiçilər - Fərid Feyzullayev (skripka) və Jalə Rəsulova (fortepiano) Azərbaycan və Avropa bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət proqramla çıxış etdilər.

Ağsaqqallar Şurasında 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsi anılıb

Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasında 20 Yanvar faciəsinin 33-cü ildönümünə həsr edilən anım tədbiri keçirilib. Tədbiri açan Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının sədri, deputat, professor Eldar Quliyev 33 il əvvəl baş vermiş hadisələrdən danışdı, faciənin baş vermə səbəblərindən bəhs edib. Bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin bütün çətinliklərə baxmayaraq, faciənin ertəsi günü 1990-cı il yanvarın 21-də Moskvadakı Azərbaycan nümayəndəliyinə getməsi və törədilən bu bəşəri cinayəti qətiyyətlə pisləyərək bəyanatla çıxış etməsi xalqımıza dərin bağlılığın tarixi nümunəsi idi. Natiq əlavə edib ki, müstəqil Azərbaycanın xilaskarı Heydər Əliyev xalqımızın təkidli xahişi ilə yenidən hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra 1994-cü ildə

Milli Məclisin sessiyasında 20 Yanvar faciəsi dövlət səviyyəsində müzakirə olunaraq xalqımıza yönələn cinayət aktı kimi qiymətləndirildi. Daha sonra çıxış edən sədrin birinci müavini, deputat, akademik Əhliman Əmiraslanov, sədr müavinləri – deputat, professor Eldar İbrahimov, professor Elmira Süleymanova, İdarə Heyətinin üzvləri – deputat, akademik Ziyad Səmədzadə, Akif Rəfiyev, İbrahim Quliyev və başqaları xalqımızın azadlıq əzmini, həmrəyliyini məhv etməyə çalışan sovet rejiminin 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə ağılaşmayan vəhşilik törətdiyini qeyd etdilər. Natiqlər faciə ilə bağlı xatirələrini bölüşərək, cinayət qurbanlarını ehtiramla anıb, onların əziz xatirəsinin hər bir vətəndaşımızın qəlbində daim yaşayacağını bildirdilər.

AZƏRBAYCANDA REGIONLARIN DAVAMLI SOSIAL-IQTİSADI İNKİŞAFININ TƏHLİLİ VƏ PROBLEMLƏR

(əvvəlki ötən sayımızda)
Ağdam Sənaye Parkı investorların cəlb edilməsi, yeni iş yerlərinin açılması, bölgədə iqtisadi gücün yenidən bərqərar olması, müasir çağırışlar nəzərə alınmaqla sənayenin modernləşdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Parkın yaradılması ilə sənayenin innovasiyalar əsasında inkişafını təmin edəcək imkanlar formalaşır.

Bu gün Ağdam Sənaye Parkına sahibkarlar tərəfindən böyük maraq göstərilir. Artıq 2 sahibkara sənaye parkının rezidentliyi statusu verilməsi də bunun bariz ifadəsidir.

İqtisadiyyat Nazirliyinin məlumatında bildirilir ki, müxtəlif çeşiddə sintetik xalçaların istehsalı ilə məşğul olacaq "Dadaş-N" MMC-nin Ağdam Sənaye Parkında 2 hektar ərazidə fabrikin inşaa edəcəyi planlaşdırılır. İnvestisiya dəyəri 9,5 milyon manat olan layihə çərçivəsində il ərzində 1 milyon kvadratmetrdən çox xalça istehsalı, 60 nəfərin daimi işlə təmin edilməsi nəzərdə tutulur. Hazırda Ağdam Sənaye Parkında tikinti-quradırma işləri mərhələli şəkildə davam etdirilir. Parkın 74,13 hektar ərazisində topoqrafik planlama işləri artıq yekunlaşdırılıb. Ərazidə dağılımş tikililərin geometrik ölçüləri müəyyən edilib və buradan daşınması nəzərdə tutulan tullantıların həcmi dəqiqləşdirilib. Bundan başqa, yanvar ayının 26-dan etibarən Sənaye Parkında mühəndis-geoloji tədqiqat işlərinə də başlanılıb. Geoloji-tədqiqat zamanı obyektin ərazisində suxurların tərkibi və litoloji təsviri, qruntun fiziki və mexaniki xüsusiyyətləri müəyyən ediləcək. Ağdam şəhərinin konsepsiyasına uyğun olaraq, Sənaye Parkının meşə zolağının salınması istiqamətində də işlər davam etdirilir və suvarılmasında tamamilə "yaşıl enerji"dən istifadə olunur. Belə ki, Ağdam Sənaye Parkının sosial zonasında quraşdırılmış, Azərbaycan istehsalı olan günəş panelləri və batareyaları suyun damlama suvarma sistemi vasitəsilə paylanması üçün tələb olunan elektrik enerjisini təmin edir. Ümumiyyətlə, Ağdam Sənaye Parkında sosial zonanın işıqlandırılmasında da tam olaraq günəş enerjisindən qidalanan panellərdən istifadə edilir. Eyni zamanda, gələcəkdə Sənaye Parkının elektrik təminatında günəş enerjisindən istifadə edilməsi planlaşdırılır.

Bu dövrdə sənaye parklarının yaradılmasının əsas məqsədi innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabətqabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafına, xidmətlərin göstərilməsi üçün münbit şəraitin yaradılmasına və bu sahədə sahibkarlığın dəstəklənməsinə nail olmaqdır. Eyni zamanda, ölkənin yerli və xarici investisiyalar üçün əlverişliliyinin artırılması, əmək qabiliyyətli əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunun artırılması kimi məsələlər də qarşıda mühüm vəzifələr kimi durur. Azərbaycanın sənaye parklarında yüksək nəticələrə nail olmaq üçün rezidentlərin səmərəli fəaliyyəti məqsədilə hər cür şərait yaradılıb, vergi və gömrük sahəsində stimullaşdırıcı tədbirlər tətbiq edilib. Belə ki, sənaye parklarının rezidentləri qeydiyyatdan alındıqları tarixdən 7 il müddətinə əmlak, torpaq, gəlir və ya mənfəət vergilərindən, istehsal məqsədilə idxal etdikləri texnikanın, texnoloji avadanlıqların və qurğuların idxalı zamanı ƏDV-dən və gömrük rüsumlarından azad olunublar. Bundan başqa, sənaye parklarında dövlət vəsaiti hesabına müasir infrastruktur yaradılıb, sahibkarların vəsaitlərini investisiya qoyuluşuna yönəltmələri təmin edilib. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun dirçəlməsində də sənayeləşmə siyasətinə mühüm önəm verilir. Başqa sözlə, işğaldan azad

edilmiş ərazilərimizdə sənaye parklarının yaradılması və parklara investisiya cəlb olunması bölgənin resurslarından, həmçinin iqtisadi imkanlardan yararlanmaqla Qarabağın ölkə iqtisadiyyatına səmərəli reinteqrasiyasına əlavə stimulyaradır. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdasənayeləşmə prosesinin mərhələli şəkildə aparılacağı nəzərdə tutulur. Abadlıq və quruculuq işlərinin həyata keçirilməsi üçün ilkin mərhələdə tikinti şirkətləri prosesə qoşulur. Nəzərə alsaq ki, əhali tezliklə işğaldan azad edilməsi ərazilərə qayıdacaq, belə olan halda, onların ərzəga olan tələbatının təmin edilməsi xüsusi diqqətdə saxlanılır. Bu baxımdan, növbəti mərhələdə kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı, yüngül və qida sənayesinin formalaşdırılması prosesi həyata keçiriləcək.

2021-ci il iyulun 7-də Prezident İlham Əliyev tərəfindən imzalanan fərmana əsasən, respublikamızın ərazisi 14 iqtisadi rayona bölündü. Məlum olduğu kimi, ölkəmizdə şəhər və rayonların inkişafının təmin edilməsi, heç bir regionun diqqətdən kənarda qalması üçün qəbul edilən regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı uğurla davam etdirilir. Bu istiqamətdə görülmüş işlər təkcə işğaldan azad edilən ərazilərimizi deyil, ümumilikdə bütün respublikanı əhatə edir. Belə ki, əhaliyə göstərilən xidmətin keyfiyyətinin artırılması üçün davamlı tədbirlər həyata keçirilir, yeni iş yerləri yaradılır, biznes və investisiya mühiti yaxşılaşdırılır, eləcə də rayon və şəhərlərimiz bərpa olunur, yenidən qurulur. Təbii ki, bütün bunlar əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılmasına gətirib çıxarır. Ölkəmizdə davamlı olaraq həyata keçirilən islahatlar respublikamızın həm iqtisadi, həm də hərbi potensialını gücləndirmiş, II Qarabağ müharibəsindəki qələbəmizi şərtləndirmişdir.

Məlum olduğu kimi, hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yenidənqurma-bərpa işləri davam etdirilir. Otuz il müddətində torpaqlarından didərgin düşən xalqın öz ata-baba yurduna qayıdışını sürətləndirmək üçün davamlı işlər görülür, zəruri infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Bu mənada qeyd edilənəli ən önəmli məsələlərdən biri də həmin ərazilərin geniş və çoxşaxəli iqtisadi potensialının olmasıdır. Beləliklə, bütün bunlar respublikada torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsindən sonra yeni iqtisadi rayonlar bölgüsünün aparılmasını vacib edirdi. Yeni bölgüyə əsasən yaradılan iqtisadi rayonlardan biri də Şərqi Zəngəzurdur. Bu iqtisadi rayonun ərazisi Vətən müharibəsinə qədər bütünlüklə işğal altında idi. İqtisadi rayona Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonları daxildir. Qeyd edək ki, regionda əlvan metallurgiya sahəsinin inkişafı üçün güclü potensial mövcuddur. Belə ki, burada qızıl, civə, marmar, perlit, xromit, eləcə də üzlük tikinti daşı olan koral kimi bir sıra faydalı qazıntı ehtiyatları var.

Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu həm də coğrafi mövqeyinə, tarixi abidələrinə görə turizm bölgəsinə çevrilmək potensialı vəd edir. Burada İstisu, Minkənd, Tutqunçay kimi mineral bulaqlar iqlim-balneoloji şərait, dağ meşələri kurort, eləcə də rekreatsiya mərkəzləri kimi istifadə oluna bilər.

Kəlbəcər rayonu sənaye əhəmiyyətli təbii ehtiyatlarla zəngindir. Rayon ərazisində 112,5 tonluq Söyüdlü Zədd, 13 tondan çox Ağdüzdağ və Tutqun qızıl yataqları mövcuddur. Bundan əlavə, böyük ehtiyatları olan Ağyataq, Levçay, Çorbulaq, Qamışlı və Ağqaya civə yataqları, 10941 min kubmetrlik Kilsəli tuf yatağı, 1312 min kubmetrlik ehtiyata malik olan, kərpic istahsalına yararlı Keçdək gil yatağı, 4473 min kubmetrlik Keçəldağ perlit yatağı, ümumi həcmi 2,2 milyon kubmetr olan 2 üzlük daş yatağı, 2540 min kubmetrlik Çaplı qum-çınqıl yatağı, dekorativliyə malik 4 marmar oniksi, nefroid yatağı, ehtiyatları 2337 ton olan 1 obsidian (dəvə gözü) yatağı, 1067 min

yağ-pendir, konserv zavodu, ət tədarükü və qəbulu məntəqəsi, yun və gön dəri qəbulu müəssisəsi, kimya birliyi, tikinti materialları istehsalat birliyi, ağac emalı sənayesi, yol-tikinti quraşdırma idarəsi Sumqayıt alüminium və maşınqayırma zavodlarının filialları, yüngül sənaye və yerli sənaye kombinatları, iki ədəd asfalt zavodu, beton zavodu, texniki təchizat birliyi, suvarma sistemləri idarəsi, 23 tikinti idarəsi, marmar, əhəng, pemoksol və toxuculuq səxləri, iki ədəd daş karxanası, avtonəqliyyat müəssisəsi, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, ticarət, ictimai iaşə, rabitə, kommunal müəssisələri və digər idarə müəssisələr fəaliyyət göstərirdi. Bütün bunlar Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun iqtisadi potensialından xəbər verir. Bu ərazinin işğaldan azad edilməsi ölkə iqtisadiyyatı üçün çox böyük əlavə imkanlar açıq. Ümid edirik ki, yaxın gələcəkdə işğaldan azad edilən ərazilərimizdə mövcud olan imkanlar sayəsində respublika üzrə iqtisadiyyatımız daha da inkişaf edəcəkdir.

kubmertlik listoenit yatağı mövcuddur. Zəngilan rayonu dağətəyi ərazidə yerləşir. Burada iqtisadiyyatın əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir. İşğaldan öncə burada 29 kolxoz, 1 arıçılıq təsərrüfatı, 4 kooperativ, 3 kəndli-fermer təsərrüfatı mövcud olmuşdur. **Zəngilanda əkin üçün yararlı 35548 hektar torpaq var idi. Bu ərazinin 7204 hektarlıq hissəsində il-lik, 2667 hektarlıq hissəsində isə çoxillik bitkilər yetişdirilmişdir. 207 hektarı biçənəkli, 22837 hektarı isə otlaqlar əhatə etmişdir. Əkin üçün istifadə edilən 7204 hektarlıq ərazidə taxıl, tütü, şəkər çuğunduru, kartof, bostan bitkiləri becərilmiş, meyvə və giləmeyvə bağları mövcud olmuşdur. Bundan əlavə, rayonda 2047 hektarlıq ərazidə üzümçülük var idi. Rayonda, həmçinin 12000 baş qus yetişdirmək gücünə malik 1 quşçuluq kompleks fəaliyyət göstərirdi.**

Qubadlıda iqtisadiyyatın əsasını taxılçılıq, heyvandarlıq, tütüncülük, baramaçılıq və üzümçülük təşkil edir. İşğaldan əvvəl Qubadlı ərazisində 27-si mexanikləşdirilmiş 31 süd-əmtəə ferması mövcud olmuşdur. Rayon ərazisində 2 üzümün ilkin emalı, asfalt zavodları, inkubator-quşçuluq fabriki, balıqyetidirmə vətəgəsi, daş karxanası və marmar sexi fəaliyyət göstərirdi. Laçında da iqtisadiyyatın əsasını heyvandarlıq, bitkililik təşkil edirdi. Burada arıçılıq, bağçılıq və bostançılıq sahələri üçün geniş imkanlar var idi. İşğala qədər Laçında 40211 baş qara mal, 244 min baş dəvə, 44235 arı ailəsi, 1470 hektar meyvə ağacları sahəsi mövcud idi. Laçın rayonunda 3438 sahədə taxıl becərilirdi. Ümumi əhalinin (36,1 min) 29,5 min nəfəri kənd təsərrüfatı sahəsində çalışırdı. Bunlarla yanaşı, rayonda

yağ-pendir, konserv zavodu, ət tədarükü və qəbulu məntəqəsi, yun və gön dəri qəbulu müəssisəsi, kimya birliyi, tikinti materialları istehsalat birliyi, ağac emalı sənayesi, yol-tikinti quraşdırma idarəsi Sumqayıt alüminium və maşınqayırma zavodlarının filialları, yüngül sənaye və yerli sənaye kombinatları, iki ədəd asfalt zavodu, beton zavodu, texniki təchizat birliyi, suvarma sistemləri idarəsi, 23 tikinti idarəsi, marmar, əhəng, pemoksol və toxuculuq səxləri, iki ədəd daş karxanası, avtonəqliyyat müəssisəsi, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, ticarət, ictimai iaşə, rabitə, kommunal müəssisələri və digər idarə müəssisələr fəaliyyət göstərirdi. Bütün bunlar Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun iqtisadi potensialından xəbər verir. Bu ərazinin işğaldan azad edilməsi ölkə iqtisadiyyatı üçün çox böyük əlavə imkanlar açıq. Ümid edirik ki, yaxın gələcəkdə işğaldan azad edilən ərazilərimizdə mövcud olan imkanlar sayəsində respublika üzrə iqtisadiyyatımız daha da inkişaf edəcəkdir.

Şərqi Zəngəzur bölgəsinin Cəbrayıl və Qubadlı rayonları taxılçılıq, üzümçülük, tütüncülük üzrə ixtisaslaşmışdır. Belə ki, qeyd edilən rayonların ərazisində bolsulu çayların olması imkan verir ki, əkinçilik və heyvandarlıqda səmərəli nəticələr əldə edilsin. Məsələn, Cəbrayıl rayonunun ərazisində işğaldan əvvəl iki suvarma kanalı aqrar sahənin intensiv inkişaf etməsini

təmin edirdi. Bundan əlavə, yayı isti, qışı mülayim keçən bölgədə otlaq sahələrinin geniş olmasına görə heyvandarlıq inkişaf etdirilə bilmişdir. Təbii ki, bölgənin inkişafı üçün müəyyən analizlər aparılmışdır. Yalnız Qubadlı rayonunda tütünün intensiv üsulla becərilməsi ilə istehsalın 2 min tona çatdırılması planlaşdırılır. Bu da nəticədə respublikada tütünün istehsalının təqribən 25-27%-nin bu rayon hesabına təmin edilməsinə şərait yaradacaq. Bu rayonda taxılçılıq üçün mühüm potensial vardır. Belə ki, 1985-1988-ci illər ərzində 3,6 min hektar əkin sahəsindən 7-8 min ton taxıl biçilmişdir. **Bu göstəricilər əsasında ilkin proqnoz kimi 2025-ci ilə qədər Qubadlıda taxıl istehsalının 32 min tona çatdırılacağı gözləniləndir. Əsasən Qubadlı və Cəbrayıl kimi rayonlarda məhsuldar torpaqlar sayəsində əkinçiliyə geniş imkanlar vardır. Şərqi Zəngəzur bölgəsinin digər rayonları olan Laçın və Kəlbəcər də iqlimi, relyefi və digər şəraiti ilə heyvandarlıq üçün əlverişlidir. Kəlbəcər rayonunda işğaldan əvvəl 38 min baş iribuynuzlu və 100 minə qədər xirdabuynuzlu heyvan vardı. Ət və süd istehsalı müvafiq olaraq, 35.870 və 16.272 ton təşkil edirdi. Artıq rayon işğaldan azad edilib və önmüzdəki 4 il ərzində 57 min baş iribuynuzlu və 164 min baş xirdabuynuzlu mal-qaranın bəslənməsi ilə heyvandarlıqda 3,6%-lik artım təyin edilə biləcək. Digər dağlıq rayon olan Laçında taxılçılıq, heyvandarlıq, tütüncülük üçün perspektiv vardır.** Ən son hesablara əsasən, Laçında taxıl üzrə maksimum məhsuldarlıq 8,5 sen/ha olmuşdur. Hal-hazırda Cəbrayıl, Zəngilan kimi rayonlara xarici investorların cəlb prosesi də həyata keçirilir.

Belə ki, Zəngilanda "Ağıllı kənd" konsepsiyası pilot layihə əsasında həyata keçiriləcəkdir. "Ağıllı kənd" sisteminin qurulması təşəbbüsü məhsuldarlığın artmasına müsbət təsir göstərəcək. Belə ki, su resurslarından qənaətlə istifadə olunması, müasir suvarma sistemlərinin istifadəsi və məhsul yığım prosesinin müasir texnologiya ilə aparılması kimi proseslər həyata keçirilə biləcək. Böyük Qayıdış proqramının icrası prosesində aqrar sektora tətbiq edilən innovativ yanaşmanın mühüm rolu olacaqdır. Müasir texnologiyaların tətbiq edilməsi, fermerlərin Qarabağda təsərrüfat fəaliyyətinə təşviqi sayəsində biz bu nəticəyə yaxın 5 il ərzində nail ola biləcəyik.

Bu bölgədə yeni yaradılan digər iqtisadi rayon isə Qarabağdır. Bu bölgəyə Şuşa, Ağdam, Füzuli, Xocavənd, Xocalı, Bərdə rayonları və Xankəndi şəhəri daxildir. Qarabağ regionu əkinçilik, bitkililik və meyvəçiliyin inkişafı üçün iqlim, hidro ehtiyatlar və məhsuldar torpaqlar kimi müsbət amillərə malikdir. Suqovuşan, Xudafərin və Sərsəng su anbarları, Ağdamkənd, Vəlvələçay kimi su resursları əsas hidro ehtiyatlarıdır. Əkin torpaqlarının suvarılmasında və əhalinin təsərrüfatçılıqla məşğul olmasında böyük əhəmiyyət kəsb edir. Əvvəllər Sərsəng su anbarı Tərtər, Ağdərə, Bərdə və Ağcabədi rayonlarında 100 min hektara yaxın əkin torpaqlarının suvarılmasını təmin edirdi. Hal-hazırda Azərbaycan Respublikası prezidentinin Araz çayı üzərində "Xudafərin" hidro qovşağının inşası və istismarı haqqında İranla əldə etdiyi razılıq su və elektriklə bağlı mühüm rol oynayacaqdır. Belə ki, ildə 368 mln. kv/saat elektrik enerjisi istehsal ediləcək.

Regionların inkişafı ilə bağlı Dövlət Proqramlarının icrası ilə əlaqədar son illər digər rayonlarda kənd təsərrüfatının inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Belə ki Astarə rayonunda yetişdirilən kənd təsərrüfatı məhsullarının faktiki qiymətləri ümumi dəyəri 87 mln. 259 min manat təşkil edib. Bunun 41 mln. 896 min manatı heyvandarlıq, 36 mln. 363 min manatı isə bitkililik məhsullarının payına düşüb. Ümumiyyətlə Astarədə fərdi təsərrüfatlar istisna olmaqla, fermerlər və sahibkarlar tərəfindən yeni innovativ üsulların tətbiqi ilə 200 hektar intensiv, subtropik və sitrus meyvə bağları salınıb. Ərçivan qəsəbəsindəki 40 hektarlıq sitrus bağı bu sıradandır. Türkiyəli mütəxəssislərin iş-tirəki ilə təsərrüfatda 10 hektar sahədə "Miaqava" sortu yapon naringi tingləri ən yeni üsulla əkilmişdir.

2021-ci ilin noyabr ayında Avropa İttifaqının Lənkəran, Astarə iqtisadi rayonlarına dəstəyi proqramına start verilmişdir. Bu münasibətlə keçirilən tədbirdə İqtisadiyyat və Kənd Təsərrüfatı Nazirliklərinin, Avropa İttifaqının, Azərbaycan nümayəndəliyinin, BMT-nin İnkişaf Proqramının və Astarə rayon İcra hakimiyyətinin əhəmiyyətli rolu vurğulanıb. Bildirilib ki, rayona texniki yardım, sanitari və fitosanitar tədbirlərin gücləndirilməsi üzrə tvinning və meyvə-tərəvəz sektorunda əməkdaşlıq və modernləşmənin təşviqi qrant layihələri icra olunur. Bu layihənin dəyəri 5 mln. avrodur, icra müddəti 38 aydır. Burada əsas məqsəd regional ərazi planlaşdırılması sisteminin təkmilləşdirilməsi, meyvə-tərəvəz sektorunda müasir yerli iqtisadi və icma əməkdaşlıq mərkəzi şəbəkəsinin yaradılması və əlavə dəyərin artırılmasından ibarətdir.

Hacıyev Fazil Şöhlət oğlu, i.e.d, professor, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) "Maliyyə və audit" kafedrası

Azərbaycan da trans yağlara qarşı mübarizə aparan ölkələr sırasında olmalıdır

Dünyada 5 milyard insan ürək xəstəliyi və ölüm riskini artıran trans yağlara qarşı müdafiəsizdir. Hər il dünyada 500 min insan bu yağlar səbəbindən yaranan ürək-damar xəstəlikləri nəticəsində vəfat edir.

Bu barədə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının hesabatında qeyd olunub.

Hesabata görə, trans yağların istehlakı nəticəsində ürək-damar xəstəliklərindən ən çox ölüm hallarının qeydə alındığı 16 ölkədən 9-da yaxşı profilaktika siyasəti həyata keçirilmir. Bu ölkələrə Avstraliya, Azərbaycan, Butan, Ekvador, Misir, İran, Nepal, Pakistan və Cənubi Koreya daxildir.

Trans yağları aradan qaldırmaq üçün ən yaxşı siyasət Amerika və Avropanın yüksək gəlirli ölkələrində həyata keçirilir. Argentina, Banqladeş, Hindistan, Paraqvay, Filippin və Ukrayna kimi orta gəlirli ölkələr də bu siyasəti mənimsəyir. Həmçinin bu il trans yağların aradan qaldırılması üçün ən yaxşı siyasətin Meksika, Nigeriya və Şri-Lankada həyata keçiriləcəyi gözlənilir.

Qeyd edək ki, ÜST 2018-ci ildə trans yağların qlobal olaraq aradan qaldırılması barədə çağırış edib. Təşkilatın baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus bu yağların heç bir faydası olmadığını, əksinə səhiyyə sistemləri üçün böyük xərclərə səbəb olduğunu diqqətə çatdırıb.

26 yanvar - 1 fevral 2023-cü il

Məmmədov Əflatun Məsim oğlu,
Azərbaycan Müdafiə Sənayesi
Nazirliyinin Elmi Tədqiqat
Institutunun direktorunun
I müavini, Internet və Yüksək
Texnologiyalar üzrə ekspert

Biliklərə əsaslanan innovasiyalı iqtisadiyyatın təşəkkülü və inkişafı XXI əsrin xarakterik cəhətlərindəndir. Belə ki, rəqəmsal transformasiyanın əsaslarını təşkil edən və innovativ texnoloji biliklərə söykənən bilik iqtisadiyyatı qloballaşan dünyada yeni çağırışlara yol açmış, informasiya əsrində müasir texniki tərəqqi siyasəti həyata keçirən dövlətlərin öz yeri və rolunu da müəyyən etmişdir.

Bilik iqtisadiyyatı onun digər aspektləri ilə birlikdə biliklərə söykənən, innovativ, texnoloji prosesdir, həmçinin çağdaş texnoloji proqramların geniş tətbiqi ilə intellektual platformalarda reallaşan "ağıllı" idarəetmə obyektidir.

Məlumdur ki, zəngin təbii resursları və sərvətləri olan bir sıra dövlətlər, o cümlədən bizim ölkəmiz bilik və yüksək texnologiyalara əsaslanan iqtisadiyyata keçilməsi zərurətini qəbul edir.

Rəqəmsal transformasiyalar ilə innovativ texnologiyalar üzərində qurulan bilik iqtisadiyyatı klassik iqtisadiyyatın gələcəyini müəyyən edir və yaxın perspektivdə bilik iqtisadiyyatından doğacaq bir sıra aktual layihələr "ağıllı" idarəetmədə mühüm rol oynayacaqdır. Bunlara misal olaraq, alternativ enerji mənbələri, içməli su problemləri və bu problemləri aradan qaldırmaq məqsədilə dəniz suyunun təmizlənməsi, çirkab sularının, məişət tullantılarının təkrar texnoloji emalı, onların yenidən xammala çevrilməsi məsələləri də qarşıda öz həllini tapacaqdır.

İNNOVATİV BİLİK İQTİSADİYYATI ŞƏRAİTİNDƏ İNTELLEKTUAL İDARƏETMƏ

Yüksək ehtimalla demək olar ki, intellektual idarəetmə bilik iqtisadiyyatının tələblərini reallaşdırmaq iqtidarındadır. Belə idarəetmə bütün sahələrdə, o cümlədən yüksək elm tutumlu sahələrdə, texniki vasitələrin istehsalı və istifadəsində, habelə kənd təsərrüfatında, o cümlədən istixanalarda, suvarma sistemlərində bu həllərdən geniş istifadəni təmin edə biləcəkdir.

Göstərilən həllər, onların ağıllı və innovativ tətbiqi rəqəmsal texnologiyaların köməyi ilə mümkün olacaqdır. Həmçinin bu həllər günəş və külək enerji mənbələrindən də istifadə etməklə müasir alternativ enerji stansiyaları layihələrinin həyata keçirilməsini stimullaşdıracaqdır. Dayanıqlı və innovasiyalı fəaliyyət bilik iqtisadiyyatına xas olan cəhətlərdir. Odur ki, gələcəkdə alternativ enerji mənbələrindən münasib iqtisadi şərtlərlə nəqliyyat vasitələrində, məişət avadanlıqlarında və digər həyatı vacib sahələrdə geniş istifadə olunacağı şübhəsizdir. Bütün bu məqamlar yeni əsr üçün xarakterik olmaqla bərabər, ümu-

məsini mühüm prioritetlər sırasına çıxaraçaqdır. Beynəlxalq təcrübə və üstün biliklərə əsaslanan çoxsaylı və əhatəli təhlillər onu göstərir ki, rəqəmsal iqtisadiyyatda bilik iqtisadiyyatının strateji rolu artmaqdadır. Belə ki, bilik iqtisadiyyatı qanunvericilik və institusional əsaslarda iqtisadi stimullaşdırma mühitinin inkişaf etdirilməsi; yüksək innovasiya potensialı insan resurslarının inkişafı; müasir standartlara cavab verən dayanıqlı informasiya infrastrukturunun yaradılması; texniki, texnoloji tərəqqi siyasəti üzərində qurulmuş innovativ sistemlərin tətbiqi proqramları və onların inkişaf etdirilməsi və s. kimi məsələləri əhatə etməkdədir.

Konkret halda, qanunvericilik və institusional əsaslarda biliklərə əsaslanan iqtisadi stimullaşdırma mühitinin inkişaf etdirilməsi dedikdə, ilk növbədə siyasəti sabitlik kursu, azad bazar iqtisadiyyatı siyasəti ilə ədalətli rəqabətin birləşməsi, əlverişli investisiya mühitinin sağlamlaşdırılması və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, korrupsiyaya qarşı təsiri

milikdə inkişaf etmiş ölkələrin, habelə innovativ yönümlü böyük şirkətlərin və digər biznes subyektlərinin əsas hədəflərindən olacaqdır.

Biliklərə söykənən iqtisadiyyatın perspektivi bilik və yeniliklər əsasında yüksək rəqabətli rəqəmsal iqtisadiyyatın qurulmasını, inkişaf etdirilməsini, müvafiq proseslərin intellektual idarə edil-

və səmərəli mübarizə mexanizmlərinin işlənməsi, çevik bank, maliyyə-kredit, yumşaq vergi siyasətinin olması və həmçinin əqli mülkiyyətin qorunması kimi vacib məsələlərin optimal həlli nəzərdə tutulur.

Eyni zamanda, yüksək innovasiya potensialı insan resurslarının inkişafı olduqca vacibdir. Belə ki, İKT savadlılığı

Biliklərə əsaslanan innovativ iqtisadiyyat ölkəmizin davamlı inkişaf strategiyasının əsas prioritetlərinə aid edilmişdir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

olmadan, yüksək motivasiya və peşəkar biliklərə malik olmayan insan resursları ilə biliklərə əsaslanan innovasiyalı iqtisadiyyatın qurulması və onun intellektual idarə edilməsi mümkün deyildir. Bu məsələlərin həlli məqsədilə, həm də peşəkar kadrlar və onların biliklərinin zənginləşdirilməsi məqsədilə ömrü boyu və distant təhsil sistemlərinin təsiri vasitə kimi geniş tətbiqi də çox vacib olacaqdır. Həmçinin ali və orta təhsil ocaqlarında tədris proqramları real iqtisadiyyatın, bilik iqtisadiyyatının, o cümlədən rəqəmsal iqtisadiyyatın tələblərinə uyğun və səmərəli şəkildə qurulmalıdır. Qeyd olunanların məntiqi nəticəsi, ilk növbədə mövcud təhsil ocaqlarının məzunlarının gələcəkdə layiqli iş yerləri tapmasında özünü göstərəcəkdir. Bu da öz növbəsində İKT savadlılığına olan tələbləri adekvat qarşılamaqla bərabər, intellektual idarəetmə baxımından qarşıya qoyulan məsələlərin həlli üçün əsas formalaşdıracaqdır.

Biliklər iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsində daha bir istiqamət informasiya cəmiyyətinin qurulması və bu cəmiyyətin bütün əsas aspektlərdə informasişlaşdırılması üçün zəruri innovativ texnoloji infrastrukturunun yaradılmasıdır. Burada, e-ticarət, e-hökumət layihələrinin rolu olduqca böyükdür. Belə ki, internet üzərindən fəaliyyət göstərən sosial şəbəkələrin, o cümlədən facebook, twitter, messenger, telegram, linkedin, whatsapp istifadəçilərinin sayının gündən-günə artması da əsas amillərdəndir. Hazırda Azərbaycanda yaradılmış e-hökumət sisteminin komponentlərinin daha da inkişaf etdirilməsi, onların dövlət e-portalı üzərində integrasiyasının daha da dərinləşdirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir.

E-hökumət portalı və onun informasiya infrastrukturunu həm dövlət orqanları arasındakı məlumat mübadiləsinə, həm də qeyri-dövlət orqanları ilə dövlət orqanları və onun digər daxili strukturları arasındakı əlaqələrin çevik və rahat formada qurulmasına xidmət edir. Həmin əlaqələr sayəsində milli iqtisadiyyatın

prioritet istiqamətlərinin inkişaf etdirilməsinə xarici investorların cəlb edilməsi, biznes üçün əlverişli şəraitin yaradılması, bank-maliyyə və kommunikasiyalar, logistika və digər sektorların innovasiyalı inkişafı təmin olunmaqdadır.

Bilik iqtisadiyyatının yayılması və dərinləşməsində rəqəmsal mühitin artan rolu mübahidə edilir. Həmin artım fonunda intellektual idarəetmənin əhəmiyyəti daha genişlənməkdədir. Bu baxımdan rəqəmsal texnologiyaların və müasir informasiya sistemlərinin inkişaf etdirilməsi obyektiv zərurətə çevrilir. Odur ki, innovasiya yönümlü iqtisadiyyatda innovativ ideyalar, ixtiralar, patent və digər əqli mülkiyyət növləri əsasında yüksək rəqabətli bazar məhsullarının və sənaye texnologiyalarının yaradılmasına yönəldilmiş əsas baza prinsipləri təşəkkül tapmaqdadır.

Günümüzdə təbii resursların olmayan, əhəli və ərazi baxımından kiçik olan bir sıra ölkələr dünyada adambaşına düşən patentlərə görə lider ölkələrdəndir. Həsab edilir ki, həmin ölkələrdə innovasiyalı inkişafın ixtisaslaşdırılmış strukturları şəbəkəsində daha səmərəli istifadə olunur. Nəticədə, biliklərə söykənən iqtisadiyyatın qurulması və inkişaf etdirilməsində lokomotiv rolu oynayan texnoloji parklar, elmi-texniki tədqiqat mərkəzləri, universitetlər və yüksək innovativ texnologiyaların intellektual platformaları üzərində işləyən şirkətlər, "start-up"lar və innovasiyalı istehsal, emal müəssisələri bu prosesin əsas strateji oyunçuları rolunda çıxış edirlər.

Ölkəmizdə biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatın təşəkkül tapması yönündə qəbul olunan dövlət proqramları və yol xəritələrində həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar və bununla əlaqədar atılan addımlar fəallaşdırılmalı və biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatın inkişafına daha fəal surətdə xidmət etməlidirlər.

Sonda əminliklə demək olar ki, biliklərə söykənən iqtisadiyyat innovativ biliklər əsasında "ağıllı" texnoloji proseslərin, istehsal, emal və xidmət sferasının intellektual idarə edilməsinin təməlini və obyektini təşkil edəcəkdir.

İKT sektoruna vergi və sosial Əhalinin banklara 20 mlrd. sığorta üzrə güzəştlər verilir manat kredit borcu var

Rəqabətli insan kapitalı və müasir innovasiyalar məkanı "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" in beş əsas istiqamətindən biri kimi müəyyən edilib. Eyni zamanda, "2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda informasiya-kommunikasiya texnologiyaları (İKT) sahəsinin inkişafı ay-

rıca hədəf kimi göstərilib. İKT sahəsinin inkişaf etdirilməsi, bu sahədə hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyətlərinin dəstəklənməsi və stimullaşdırılması, ölkədə rəqəmsal inkişafın təşviq olunması, xarici investisiyaların cəlb edilməsinin təmin edilməsi, yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin və kadrların cəlb olunması məqsədilə

Vergi Məcəlləsində və "Sosial sığorta haqqında" Qanunda 2023-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minən dəyişikliklər edilib.

Vergi Məcəlləsində edilmiş dəyişikliklərə əsasən, texnologiyalar parkının rezidenti kimi texnologiyalar parkından kənar sistem integrasiyası, proqram təminatının hazırlanması və inkişaf etdirilməsi fəaliyyətini həyata keçirən şəxslər qeydiyyatdan alındıqları hesabat ilindən başlayaraq 10 il müddətinə – gəlir (mənfəət), əmlak və torpaq vergiləri, dividendlər, texnikanın, texnoloji avadanlıqların və qurğuların idxalına münasibətdə ƏDV-dən azad edilib. Adıçəkilən şəxslərə vergi güzəştləri onların həm texnopark, həm də texnoparkdan kənar fəaliyyətinə şamil edilir.

Qəbul edilmiş dəyişikliklər ortamüddətli perspektivdə İKT sektoruna canlanma gətirəcək, nəticə etibarilə sahibkarlığın inkişafına ciddi tökan verəcək.

"Hazırda Azərbaycanda vaxtı keçmiş kreditlərlə bağlı mənzərə o qədər də pis deyil. 2022-ci ildə 20 milyard manat kredit borcu var. Vaxtı keçmiş kreditlərin həcmi isə təxminən 600 milyona yaxındır ki, bu da 3 faiz həcmindədir". Bunu Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında komitə sədri Tahir Mirkişili deyib.

O, qeyd edib ki, 2021-ci illə müqayisədə 2022-ci ildə bu rəqəm təxminən 18% azalıb.

Komitə sədri bildirib ki, bu, beynəlxalq praktikada qəbul olunaq bir haldır. T.Mirkişili qeyd edib ki, yaxın vaxtlar-

da parlamentə banklarla bağlı ayrıca bir paketin gəlməsi gözlənilir. O, əlavə edib ki, Azərbaycan Mərkəzi Bankı bu istiqamətdə kifayət qədər mexanizm qurmağı bacarıb.

Əmlak bazarında bahalaşma gözlənilir

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu tərəfindən 2023-cü il ərzində ipoteka kreditləşməsi prosesinin davam etdirilməsi məqsədilə müvəkkil banklara ipoteka kreditlərinin, o cümlədən güzəştli ipoteka kreditlərinin verilməsi üçün limitlər ayrılıb.

İpoteka kreditinin alınması üçün müraciətlərin qəbulu Elektron Hökumət Portalında (www.e-gov.az) mövcud olan "Elektron ipoteka və kredit zəmanət" sistemi vasitəsi ilə real vaxt rejimində həyata keçirilir.

Bəs ipoteka kreditlərinin ayrılması daşınmaz əmlak bazarına necə təsir edəcək? Məsələ ilə bağlı əmlak məsələləri üzrə

ekspert Ramil Osmanlı bildirib ki, ipoteka kreditlərinin ayrılması daşınmaz əmlak bazarında canlanma yaradacaq.

Onun sözlərinə görə, ipoteka kreditləri hər ilin əvvəlində ayrılır.

"Bu da əmlak bazarına pul axını deməkdir. Bütün bu proseslər əmlak bazarında qiymətlərə təsir edir. Qısa müddət ərzində mənzillərə olan tələbat artır. Beləliklə qiymətlər nisbi də olsa, bahalaşır. Qiymətlər təxminən 5% civarında bahalaşır", – deyər ekspert qeyd edib.

Qeyd edək ki, bu günə qədər İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu (İKZF) 42 358 borcalana 2 milyard 424,142,474 milyon manat kredit verib.

Azərbaycan sığorta bazarı 15% böyüyüb

2022-ci ildə Azərbaycanda sığorta yığımının həcmi 970,823 milyon manat təşkil edib ki, bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15% çoxdur. Banker.az bu barədə AMB-yə istinadən xəbər verir. Sığorta şirkətlərinin etdiyi

ödənişlərin həcmi isə 433,202 milyon manat olub ki, bu da 6% azalma deməkdir. Ötən ilin eyni dövründə sığorta yığımının həcmi 843,897 milyon manat, sığorta ödənişlərinin həcmi isə 458,726 milyon manat olub.

Шуша будет претендовать на звание туристической столицы ОЭС

Кандидатура азербайджанского города Шуша будет выдвинута на звание туристической столицы Организации экономического сотрудничества (ОЭС). Об этом заявил министр иностранных дел Азербайджана Джейхун Байрамов в ходе выступления на 26-м заседании Совета министров ОЭС в Ташкенте, говорится в сообщении МИД АР.

«В рамках председательства Азербайджана в ОЭС Шуша будет номинирована на звание туристической столицы ОЭС в 2026 году», - сказал министр.

Баку ответил на решение Евросоюза

Азербайджан принял к сведению решение Совета Евросоюза о создании гражданской миссии ЕС в Армении. МИД Азербайджана по-прежнему придерживается твердой позиции в отношении подобной деятельности, включая процесс делимитации границ, который должен осуществляться исключительно на двусторонней основе, и эта деятельность ни в коем случае не должна быть использована с целью нанесения ущерба процессу нормализации между Азербайджаном и Арменией. Об этом говорится в заявлении азербайджанского внешнеполитического ведомства в связи с созданием Советом ЕС гражданской миссии в Армении для «содействия урегулированию ситуации на Кавказе». В документе отмечается, что мониторинговая деятельность Евросоюза на территории Армении началась с размещения гражданской мониторинговой миссии, следуя соглашению, достигнутому 6 октября 2022 года на встрече в Праге между лидерами Азербайджана, Армении, Франции и главой Совета ЕС. Азербайджан согласился на это, полагая, что данная деятельность будет способствовать

процессу нормализации. Несмотря на четко определенные параметры и цели двухмесячной миссии, согласованные на высшем уровне, деятельность мониторинговой миссии сопровождалась серьезными отклонениями от договоренностей, достигнутых в Праге, из-за предвзятого отношения некоторых стран - членов ЕС. Присутствие мониторинговой миссии ЕС в Армении совпало с усилением попыток Армении сорвать процесс нормализации по трем направлениям, в том числе нанести ущерб трехсторонней встрече лидеров Азербайджана, Армении и Совета ЕС. Таким образом, ожидания того, что миссия ЕС внесет свой вклад в продвижение программы нормализации, не оправдались. В ходе серии консультаций, проведенных Азербайджаном на различных уровнях с представителями ЕС, была отмечена необходимость того, чтобы участие ЕС в Армении через миссию не стало предлогом для уклонения Армении от выполнения взятых на себя обязательств. Использование присутствия ЕС против уже существующих механизмов диалога опасно, и этого следует избегать.

ЕБРР планирует финансирование строительства ветроэлектростанции в Азербайджане

Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) планирует финансирование строительства ветряной электростанции на Абшеронском полуострове.

Об этом сказал в эксклюзивном интервью Trend управляющий директор ЕБРР по Восточной Европе и Кавказу Маттео Патроне. По его словам, альтернативные источники энергии на сегодня привлекательны не только в плане перехода на «зеленые» технологии, но и с финансовой точки зрения.

«Мы активно поддерживаем программы по декарбонизации в Азербайджане как на инвестиционном, так и политическом уровне. Ранее мы инвестировали в строительство первой солнечной электростанции в Гарадаге, а теперь планируем финансировать строительство ветряной электростанции на Абшеронском полуострове», - сказал управляющий директор.

Азербайджан представил в Международный суд ООН иск против Армении

Правительство Азербайджана 23 января представило в Международный суд ООН еще один иск против Армении, говорится в сообщении Министерства иностранных дел АР.

«Этот шаг можно расценивать как важное продвижение в международных судебных процессах, инициированных Азербайджаном против Армении в соответствии с Конвенцией об отмене всех форм расовой дискриминации», отмечается в сообщении.

Документ содержит подробную информацию об азербайджанцах, убитых, перемещенных и пострадавших в результате чисток по этнической и национальной принадлежности.

«Захват и незаконная оккупация Арменией международно признанных территорий Азербайджана сопровождалась продуманной и целенаправленной политикой этнических чисток.

Целью этих преступлений, продолжавшихся до 2020 года, было создание армянского поселения на территории нашей страны путем разрушения, разграбления и эксплуатации районов Азербайджана», - указали в МИД.

«В период оккупации, а также во время отступления в 2020 году Армения полностью разрушила такие города, как Физули, Агдам, Джебраил, Губадлы, Зангилан и Кельбаджар, проводя здесь политику «выжженной земли». После оккупации азербайджанских территорий в 1991 году Армения сровняла с землей 95% строений, расположенных в Карабахском регионе Азербайджана», - подчеркнули в ведомстве.

В сообщении указывается, что после окончания 44-дневной Отечественной войны 282 азербайджанца погибли или были тяжело ранены в результате подрыва на минах.

В МИРЕ

Вучич: Европа находится в состоянии войны

Европа находится, по сути, в состоянии войны, что бы ни говорили политики на континенте. Об этом заявил в понедельник президент Сербии Александар Вучич в обращении к нации.

«Европа находится де-факто в состоянии войны, что бы и как бы они ни говорили. Нет больше терпимости. И они хотят, чтобы у них во дворе, а Западные Балканы и, конечно же, территория Республики Сербия - это их двор, чтобы здесь все было, как они хотят», - сказал Вучич. По его словам, Сербия оказалась под ударом Запада из-за конфликта на Украине.

Вучич заявил, что Запад угрожает Сербии остановкой евроинтеграции, отзывом инвестиций и санкциями.

S&P Global: Цены на газ в Европе падают

6 января февральские фьючерсы на хабе TTF (Нидерланды) составили 69 евро за МВтч. Для сравнения, в конце февраля прошлого года, всего через несколько дней после начала войны в Украине, этот показатель составлял 94,4 евро, а в конце августа 2022 года достиг пика в более чем 340 евро.

Как сказал Trend специалист S&P Global Commodity Insights по газовым рынкам, транспортировке газа и политике в Европе и Евразии Лоран Русецкас, не только теплая, вопреки ожиданиям, погода привела к такому низкому уровню цен.

«Я бы назвал три фактора. Конечно, велика роль фактора погоды. Пока этой зимой наблюдается очень мягкая погода. Второй фактор - это уровень газа в хранилищах Европы. К середине октября Европе удалось заполнить свои хранилища на 95 процентов. И 14 ноября газохранилища в Европе были заполнены на 95 процентов. Это очень сильно влияет на цену, потому что все видят, что хранилища заполнены и с поставками проблем нет», - отметил эксперт.

«Сейчас в хранилищах большой объем газа, что приводит к снижению цен. Спрос по-прежнему удовлетворяется в основном за счет ежедневного предложения», - пояснил он.

Эксперт считает, что третий фактор - это кризис спроса.

«Промышленный, жилой и коммерческий спрос на газ значительно снизился. Это не только из-за погоды, но и из-за того, что люди потребляют меньше газа, то есть экономят. Это три фактора, которые взаимодействуют друг с другом», - добавил он.

Парламент Ирана не закроет Ормузский пролив в ответ на санкции ЕС

Меджлис Исламской Республики Иран не рассматривает закрытие Ормузского пролива в качестве ответных мер на потенциальное решение Европарламента включить Корпус стражей исламской революции в список террористических организаций. Об этом в понедельник заявил официальный представитель президиума иранского парламента Сейед Низами Мусави агентству ISNA. «Группа членов

парламента разработала и предложила план под названием "Контрмеры", - заявил он. - В нем нет упоминания о планах закрыть Ормузский пролив". Мусави добавил, что "у исламской республики есть множество различных вариантов действий против угроз со стороны врагов, она использует их в случае необходимости и в соответствии с уровнем этих угроз, считая это своим законным правом".

26 yanvar - 1 fevral 2023-cü il

Almaniya dərin tənəzzüldən yan keçə bilib

Almaniya bir çox ekspertlərin proqnozlaşdırdığı dərin tənəzzüldən yan keçə bilib. Bu barədə kansler Olaf Şolz bildirib. Şolz qeyd edib ki, Almaniya dərin tənəzzüllə bağlı çoxsaylı proqnozlar özünü doğrultmayıb. Ölkə iqtisadiyyatı keçən il artıb. Həmçinin bütün çətinliklərə baxmayaraq, enerji çatışmazlığının qarşısı alınıb. O xatırladı ki, hakimiyyət orqanları qaz anbarlarının tez bir zamanda doldurulması, eləcə də maye qazın idxalı imkanlarının yaradılması üçün bütün səylərini əsirgəməyib. Onun sözlərinə görə, Almaniya hökuməti 2023-cü ildə ölkədə ÜDM-in 0,2 faiz artacağını gözləyir.

Səudiyyə Ərəbistanı dollardan imtina etməyə hazırlaşır

Səudiyyə Ərəbistanı dollardan imtina edərək, xarici ticarət əməliyyatlarını milli valyutalarla həyata keçirməyə hazırlaşır. Bu barədə Səudiyyə Ərəbistanının Maliyyə naziri Məhəmməd Əl-Cədaan Davos İqtisadi Fo-

rumunda çıxış edərkən deyib. Nazir bildirib ki, Səudiyyə Ərəbistanı bu məsələni ticarət tərəfdaşları ilə müzakirə etməyə hazırdır. Xarici ticarətdə avro, Səudiyyə rialı və digər valyutalar istifadə oluna bilər. Nəzərə çatdıraq ki, BRICS ölkələri (Braziliya, Rusiya, Hindistan, Çin, Cənubi Afrika) qarşılıqlı ticarəti milli valyutalarla davam etdirmək barədə razılıq əldə ediblər. Beynəlxalq ekspertlər hesab edirlər ki, BRICS ölkələri qarşılıqlı ticarət üçün vahid valyuta yarada bilsələr, ABŞ dollarının dünyadakı mövqeyinə güclü zərbə dəyəcək və onun dəyərdən düşməsi prosesi başlayacaq.

Avropada qazın qiyməti düşüb

Çərşənbə axşamı Avropada təbii qaz 11,3 faiz ucuzlaşıb. Avropada təbii qazın birja qiymətləri 11%-dən çox düşərək min kubmetr üçün 660 dollara geriləyib. Son fyuçerslər 659,9 dollara (-11,3%) alınıb. Bir gün əvvəl Reuters xəbər vermişdi ki, ABŞ-in mayeləşdirilmiş təbii qaz (LNG) zavodu "Freeport LNG" təmir işlərinin başa çatdığını

elən edib və bəzi əməliyyatların bərpası üçün tənzimləyicidən icazə istəyib. Zavod ABŞ-dan LNG ixracının təxminən 20%-ni təmin edir. Ötən ilin sonunda ölkə LNG-nin ən böyük ixracatçısı olub və onun böyük hissəsini Avropaya göndərən ki, bu da regiona Rusiya qazının itirilmiş həcmələrini - təxminən 80 milyard kubmetri əvəz etməyə imkan verir.

Türkiyənin tələbi ilə İsveç və Finlandiya ilə danışıqlar ləğv edildi

Ankaranın tələbi ilə Türkiyə, İsveç və Finlandiya arasında üçtərəfli mexanizm üzrə danışıqlar qeyri-müəyyən müddətə ləğv edilib. "Habertürk" xəbər verir ki, Ankara İsveçdə Türkiyənin qırmızı xətlərini pozan təxribatlara yol verilməsinə reaksiya verib. Məlumatda qeyd edilir ki, İsveç terror təşkilatlarının təxribatlarına icazə verib, hətta Quranın təhqir olunmasına dözüb. Bu hadisələrdən sonra Türkiyənin İsveçə reaksiyası NATO-ya üzv olmaq üçün mübarizə apardığı Finlandiyada böyük əks-səda doğurub. Beləliklə, Ankaranın tələbi ilə Türkiyə, İsveç və Finlandiya arasında üçtərəfli mexanizm görüşü qeyri-müəyyən müddətə ləğv edilib.

Türkiyə yaxın aylarda NATO-dan çıxsa bilər

"Türkiyə ölkəyə qarşı təxribat xarakterli hərəkətlər fonunda NATO-dan çıxmaq qərarını verə bilər". Bu fikri yanvarın 25-də "Aydınlıq" nəşrinə verdiyi müsahibədə "Vətən" partiyasının sədr müavini Ethem Sandzak səsləndirib. "Hadisələr bizi belə addımlar atmağa məcbur edir. NATO öz

təxribatları ilə bizi buna sürükləyir. Bizi qonşumuz Yunanistanla üz-üzə qoymağa çalışır. Fikrimcə, yaxın 5-6 ayda Türkiyə NATO-dan çıxsa bilər", - sədr müavini deyib. Sandzakın sözlərinə görə, Türkiyənin alyansdan çıxması ölkə üçün zərurətə çevrilib. Bundan əvvəl, yanvarın 24-də

İsveç və Finlandiyanın NATO-ya üzvlüyü ilə bağlı üçtərəfli danışıqların Türkiyənin tələbi ilə qeyri-müəyyən müddətə dayandırıldığı bildirilib. Bildirilir ki, danışıqların bərpası üçün tarix hələ müəyyən edilməyib. İsveç və Finlandiya 18 may 2022-ci ildə NATO-ya üzv olmaq üçün müraciət ediblər. İyunun sonunda blokun üzv ölkələri Şimali Atlantika Alyansına qoşulmağa rəsmi dəvət edilib və üzvlük protokollarını imzalamağa razılaşıblar. İyun ayında Ankara İsveç və Finlandiyanın NATO üzvlüyünə qoyulan vetonun ləğvi üçün 10 şərt təqdim edib. Mövzulardan biri də PKK başda olmaqla, Ankaranın tanıdığı terror təşkilatlarına qarşı mübarizədə Türkiyəyə dəstək təklifi olub.

2023-2024-cü illərdə iqtisadi artımın zəifləyəcəyi proqnozlaşdırılıb

Dünya Bankının prezidenti Devid Malpass 2023-2024-cü illərdə global iqtisadi artımın aşağı olacağını proqnozlaşdırıb. "Düşünürəm ki, bu, uzunmüddətli yavaşlama olacaq. Əgər bir il, iki il irəlilə baxsanız, ciddi canlanma görmək çətindir. Görünür, iqtisadi inkişafda 2023-2024-cü illərdə yavaşlama müşahidə olunacaq", - Malpass bildirib. O, həmçinin dövlətləri vəsaitlərini daha səmərəli xərcləməyə - "kəmərlərini sıxmağa" çağırıb.

"Bloomberg": Çinin dövlət şirkətləri Rusiyaya kömək edir

Çinin dövlət şirkətləri Ukrayna ilə müharibədə Rusiyaya kömək edir. Belə bir iddia ilə "Bloomberg" nəşri çıxış edib. Bildirilib ki, Bayden administrasiyası rəsmi Pekinə bəzi Çin dövlət şirkətlərinin Rusiyanın Ukraynadakı hərbi səylərinə kömək etməsinə dair sübutlar təqdim edib, ABŞ Pekinin bu fəaliyyətlərdən xəbərdar olub-olmadığını öyrənməyə çalışır. "Yardımanın nədən ibarət olduğu aydın deyil. Yalnız ümumi şəkildə məlumdur ki, yardım hərbi və iqtisadi xarakter daşıyır.

Çin şirkətləri Rusiyaya hərbi əməliyyatlarında şüurlu şəkildə kömək edir. Prezident Si Tsinqin müharibə ilə bağlı Rusiyanı tənqid etməkdən yayınıb, lakin sülh danışıqlarında rol oynamağı təklif edib və münaqişədə nüvə silahının istifadəsinə qarşı çıxıb", - deyərək məlumatda qeyd olunub. "Çinin dövlət şirkətlərinin, həqiqətən, də Ukraynanın işğalını dəstəklədiyi ortaya çıxarsa, bu, ABŞ-ın həm Rusiya, həm də Çinlə bağlı siyasəti üçün narahatlıq doğuran nəticələrə səbəb olacaq", - "Bloomberg" yazıb.

"Qərbi Balkan regionunun Avropadan kənarda qalmasına icazə verə bilmərik"

"Avropa İttifaqı (Aİ) Qərbi Balkan regionu ölkələrinin ittifaqa inteqrasiyasını prioritet hesab etməlidir. Bu regionun uzun müddət Aİ-dən kənarda qalmasına icazə verə bilmərik". Bunu İtaliyanın Baş naziri Ciorcia Meloni deyib. Baş nazir bildirib ki, İtaliya qonşu ölkə kimi Qərbi Balkan regionunun bütün Avropanın gələcəyi üçün həyati əhəmiyyətini çox yaxşı bilir. "Təcrübələr onu göstərir ki,

Adriatik dənizinin o tayında baş verən bütün proseslər bizə dərhal təsir edir. Avropanın Balkan regionuna qarşı böyük məsuliyyəti var. Aİ bu bölgə üçün yeni baxışlar ortaya qoymalı və Qərbi Balkan regionunda genişlənməni prioritet hesab etməlidir. Qitənin bu strateji hissəsinin uzun müddət Avropadan kənarda qalmasına icazə verə bilmərik. Qərbi Balkan regionundakı bütün xalqların təhlükəsizliyi və inkişafı İtali-

yanın milli maraqlarının əsasını təşkil edir. İtaliya hökumətinin məqsədi ölkənin Balkan regionuna daha da yaxınlaşmasıdır", - deyərək qeyd edib.

Çin dünyanın ən böyük iqtisadiyyatı kimi ABŞ-ı keçib

Çin 2022-ci ildə dünyanın ən böyük iqtisadiyyatı kimi ABŞ-ı geridə qoyub. "Al Mayadeen" yazır ki, yeni dünya düzəninə formalaşması ilə əlaqədar olaraq iqtisadiyyatın həcmünün ölçülməsinin dollarla hesablanan sistemi artıq köhnəlib. Materialın müəllifi izah edir ki,

Amerika ümumi daxili məhsulu (ÜDM) keçmiş müttəfiqlərindən daha sürətlə artmağa başlayan Pekinin təzyiqi altında "sabitliyi itirməyə" başlayıb. Digər bir çətinlik müxtəlif ölkələrin ümumi daxili məhsulunu (nominal və ya real) müqayisə edərkən yaranır, çünki göstəri-

ci yerli valyutalarda hesablanır. Məhz buna görə də BMT tərəfindən qəbul edilmiş İnsan İnkişafı İndeksi (İİİ) alıcılıq qabiliyyəti paritetində ÜDM əsasında hesablanır ki, bu da gəlirləri, yaşayış səviyyəsini və istehsal həcmi daha dəqiq müqayisə etməyə imkan verir.

Əşrəf Abbasov - 1920-1992

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında özünəməxsus xidmətləri olan görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, musiqişünas və pedaqoq Əşrəf Cəlal oğlu Abbasov 23 mart 1920-ci ildə Şuşa şəhərində anadan olmuşdur. Orta məktəbi tar ixtisası üzrə Şuşada bitirmişdir. İlk orta və tar ixtisası üzrə musiqi təhsilini bu şəhərdə almışdır. Təhsil aldığı müddətdə musiqi məktəbində nəzəri fənlər müəllimi - *Üzeyir Hacıbəyli-nin tələbəsi olmuş Fatma Zeynalova onu dünya bəstəkarlarının yaradıcılıqları ilə tanış edir. Musiqiyə marağı onu tar üçün kiçik həcmli pyeslər*

yazmağa həvəsləndirmişdi. Tez-tez Şuşaya gələn *Üzeyir Hacıbəyli* bu gəncin istedadını hiss edir və Bakıya təhsil almağa dəvət edir. Beləliklə, 1936-cı ildən etibarən *Əşrəf Abbasovun həyatında maraqlı dövr başlayır. O, 1948-ci ildə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasını (indiki Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasını), 1952-ci ildə isə Moskva Dövlət Konservatoriyasının aspiranturasını bitirir. Ömrü boyu Şuşa musiqi mühitinin və Üzeyir Hacıbəylinin əsasını qoyduğu peşəkar bəstəkarlıq məktəbinin ənənələrini yaradıcı şəkildə davam etdirib.*

Əşrəf Abbasovun fəaliyyətinin bir sahəsi də musiqi elmi ilə bağlı olmuşdur. Azərbaycan musiqisinin nəzəri problemlərini araşdıran tədqiqatçı-alim 1952-ci ildə Moskvada *"Üzeyir Hacıbəyov və onun "Koroğlu" operası"* mövzusunda dissertasiya işini müdafiə edərək sənətnəşnəşliq namizədi alimlik dərəcəsinə layiq görülmüşdür. 1953-1957-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının rektoru olmuşdur. 1957-1972-ci illərdə *"Bəstəkarlıq"* kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışmışdır.

Əşrəf Abbasov 1965-ci ildə ilk

Azərbaycan uşaq baleti *"Qaraca qız"*ı yazmışdır. Bəstəkarın yaradıcılığının zirvəsi sayılan *"Qaraca qız"* baleti həm də uşaqlar üçün yazılmış ilk böyük səhnə əsəridir. 1968-ci ildə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulmuş bu əsər S.S.Axundovun eyniadlı hekayəsi əsasında hazırlanıb. Librettounun müəllifi isə Xalq artisti Əfrasiyab Bədəlbəyli idi.

O, fortepiano və orkestr üçün konsertin (1946), simfonik orkestr üçün *"Konsertino"*nun (1948), *"Şuşa"* (1945), *"Gələcək gün"* (1952), *"Dramatik"* (1953) simfonik poemalarının, *"Səndən mənə yar olmaz"* (1963), *"Dağlar qoynunda"* (1970), *"Həyatım mənim - həyatım mənim"* (1977) operettalarının, bir çox instrumental əsərin, xor üçün romansların, mahnıların müəllifidir.

Musiqi sahəsindəki xidmətlərinə görə 1963-cü ildə bəstəkar "Azərbaycanın Əməkdar incəsənət xadimi" fəxri adı verilmişdir. Əşrəf Abbasova 1968-ci ildə professor elmi rütbəsi, 1990-cı ildə "Azərbaycan SSR Xalq artisti" fəxri adı verilmişdir.

Əşrəf Abbasov 1992-ci ildə Bakıda vəfat etmişdir.

Mərkəzi Gömrük Hospitalında qripə qarşı Vaxigrip Tetra peyvəndi ilə vaksinasia aparılır

Mərkəzi Gömrük Hospitalında mövsümi qrip virusuna qarşı Fransanın "Sanofi Pasteur" şirkətinin istehsalı olan Vaxigrip Tetra peyvəndi ilə vaksinasia aparılır. Qrip epidemiyaları zamanı insanların qripə yoluxmasının qarşısını almaq üçün vaksinasia ən səmərəli üsullardan biridir. Vaxigrip Tetra vaksini ilə immunlaşma zamanı 80-85% insanlarda qrip virusuna qarşı orqanizmin müdafiə gücünün yüksəldilməsi baş verir. Virus qarşı anticişimlər vaksinasiyadan 10-15 gün sonra ən azı 1 il ərzində orqanizmdə qalır və orqanizmi qoruyur. Peyvəndin qiyməti həkim məsləhəti daxil olmaqla 50 AZN təşkil edir. Vaxigrip Tetra peyvəndinin vaksinasiasia ilə bağlı suallarımızla Mərkəzi Gömrük Hospitalının həkim-infeksionisti Mədinə Abdullayevaya müraciət etdik.

- Mədinə həkim, Vaxigrip Tetra peyvəndi ilə vaksinasianın əhəmiyyəti barədə məlumat verərdiniz?

- Hal-hazırda tək COVID-19 deyil, influenza virusu ciddi problem törədir. Influenza virusu tərəfindən törədilən qrip ağrılaşmalar verə bilən bir xəstəlikdir. Qrip sonrası sinusit, otit, pnevmoniya kimi ciddi bakterial ağır-

laşmalar da çox müşahidə edilir. Yaşlılar, şəkərli diabet, qaraciyər, böyrək çatışmazlığı olan, orqan transplantasiyası edilən xəstələr, ciddi immunsupresif müalicə alanlar qrip infeksiyasının ağırlaşması üçün risk qrupundadırlar.

Mərkəzi Gömrük Hospitalında mövsümi qrip virusuna qarşı Fransanın "Sanofi Pasteur" şirkətinin istehsalı olan Vaxigrip Tetra qripdən və onun ağırlaşmalarından qorunmağın ən effektiv vasitəsi, 4-lü qrip əleyhinə peyvəndir.

Vaxigrip Tetra peyvəndinin aşağıda qeyd olunan faydaları var:

1. Bu peyvənd qripə tutulmanın qarşısını alır;

2. Qripə əlaqədar xəstəxanaya yatma riskini azaldır;

3. Qrip infeksiyasının ağırlaşması üçün risk qrupu olan yaşlıların, hamilələrin, şəkərli diabet, qaraciyər, böyrək çatışmazlığı olanların, orqan transplantasiyası edilən xəstələrin, ciddi immunsupresif müalicə alanların ağırlaşma və xəstəxanaya yatma riskini azaldır.

- Mədinə həkim, Vaxigrip Tetra peyvəndi ilə vaksinasia nə zaman edilməlidir?

- Bu peyvənd qrip mövsümü baş-

lamadan öncə, payızın əvvəllərində vurulmalıdır. Lakin insan qrip tutmamışsa və risk qrupundadırsa qrip mövsümünün sonuna qədər Vaxigrip Tetra peyvəndi ilə vaksinasia oluna bilər. İldə bir dəfə Vaxigrip Tetra peyvəndi təkrar vurulmalıdır. Vaxigrip Tetranın hər il təkrarlanmasının 2 səbəbi vardır. Birinci səbəb peyvəndə bağlı immunitet zaman keçdikcə zəifləyir. İkinci səbəb isə qripə səbəb olan influenza virusu çox tez-tez mutasiyaya səbəb olur. Bu səbəbdən hər il yeni Vaxigrip Tetra əvvəlki mövsümdə görülən və epidemiyaya səbəb olan alt qruplar nəzərə alınaraq hazırlanır.

- Mədinə həkim, Vaxigrip Tetra peyvəndi hansı qrup insanlar üçün əks-göstərişdir?

- 6 aydan kiçik uşaqlar;

- Yumurtə allergiyası olanlar;

- Daha öncə qrip peyvəndinə qarşı allergik reaksiyası olanlar;

- Yüksək qızdırılma xəstəlik zamanı bu peyvənd ilə vaksinasia etmək əks-göstərişdir.

Müsahibəni apardı: Mərkəzi Gömrük Hospitalının PR mütəxəssisi Dilara Zamanova

"Şuşa İli" nə həsr olunmuş qrant müsabiqəsinin yekunları ictimaiyyətə çatdırıldı

Yanvarın 24-də Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi *"Şuşa İli" nə həsr olunmuş qrant müsabiqəsinin yekunlarına dair mətbuat konfransı* keçirib.

Konfransda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Qeyri-hökumət təşkilatları ilə iş və kommunikasiya şöbəsinin məsul əməkdaşı Rəh Şirinova, Agentliyin icraçı direktoru Aygün Əliyeva, Qarabağ Dircəliş Fondunun Fandreyzinq və Kommunikasiya şöbəsinin müdiri Pərvin Məmmədova, *"Şuşa İli" nə həsr olunmuş xüsusi qrant müsabiqəsinin qalibləri, layihə rəhbərləri, media nümayəndələri və blogerlər* iştirak ediblər.

Konfransda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Qeyri-hökumət təşkilatları ilə iş və kommunikasiya şöbəsinin məsul əməkdaşı Rəh Şirinova deyib: *"Şuşa İli" nə həsr olunmuş layihələrin miqyası sosial media segmenti üzrə də monitorinq edilmiş və layihələr barədə məlumatlar, paylaşımlar, Qarabağ - Şuşa məkanının sosial medianın müxtəlif platformalarında dünya trendinə çıxışlı xüsusi proqramlar vasitəsilə təsdiqlənib. Layihələrin nəticələri müsbət qiymətləndirilib.*

onlunub, onlardan 22 QHT layihəsinin maliyyələşdirilməsi haqqında Agentliyin Müşahidə Şurası qərar qəbul edib. Qalib gələn layihələrin əsas qayəsində Şuşanın tədqiqinə həsr olunmuş layihələr, eyni zamanda blogerlərin, müxtəlif beynəlxalq tədbirlərin iştirakçılarının Şuşa şəhərinə səfərlərinin təşkili, orada düşərgələrin keçirilməsi olub.

Həmçinin xarici ölkələrdə *"Şuşa İli" nə həsr olunmuş müxtəlif formatlı tədbirlərin, elmi konfransların keçirilməsi və təbliğat xarakterli işlərin görülməsi* əks olunub. Konfransın əsas məqsədi həmin layihələr çərçivəsində görülən işləri medianın diqqətinə çatdırmaqdır.

Sonra çıxış edən Prezident Administrasiyasının Qeyri-hökumət təşkilatları ilə iş və kommunikasiya şöbəsinin məsul əməkdaşı Rəh Şirinova deyib: *"Şuşa İli" nə həsr olunmuş layihələrin miqyası sosial media segmenti üzrə də monitorinq edilmiş və layihələr barədə məlumatlar, paylaşımlar, Qarabağ - Şuşa məkanının sosial medianın müxtəlif platformalarında dünya trendinə çıxışlı xüsusi proqramlar vasitəsilə təsdiqlənib. Layihələrin nəticələri müsbət qiymətləndirilib.*

Daha sonra *"Şuşa İli" nə həsr olunmuş xüsusi qrant müsabiqəsinin nəticələri* haqqında film təqdim olunub.

Təqdimatdan sonra *"Şuşa İli" nə həsr olunmuş xüsusi qrant müsabiqəsinin qalibləri, layihə rəhbərləri icra olunmuş layihələrlə bağlı jurnalistlərin suallarını cavablandırdılar.*

Suallardan sonra Qarabağ Dircəliş Fondunun Fandreyzinq və Kommunikasiya şöbəsinin müdiri Pərvin Məmmədova layihə qaliblərinin Qarabağ Dircəliş Fonduna ianə etmələrini müsbət hal kimi qiymətləndirərək bildirib ki, bu təşəbbüsün dəstəklənməsi, həyata keçirilməsi doğma Qarabağımızın yenidən bərpasına xidmət edəcək. *"İnanıram ki, vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri bu prosesdə yaxından iştirak etməklə Qarabağımızın bərpası prosesinə öz töhfələrini verəcək"*, - deyə Pərvin Məmmədova vurğulayıb. Daha sonra QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Agentliyinə Qarabağ Dircəliş Fondu tərəfindən ianə sertifikatı təqdim olunub. Mətbuat konfransına şəhid övladlarının ifasında *"Qəhrəman övladıyq"* kompozisiyası ilə yekun vurulub.

Azərbaycanda startap məktəbi fəaliyyətə başlayacaq

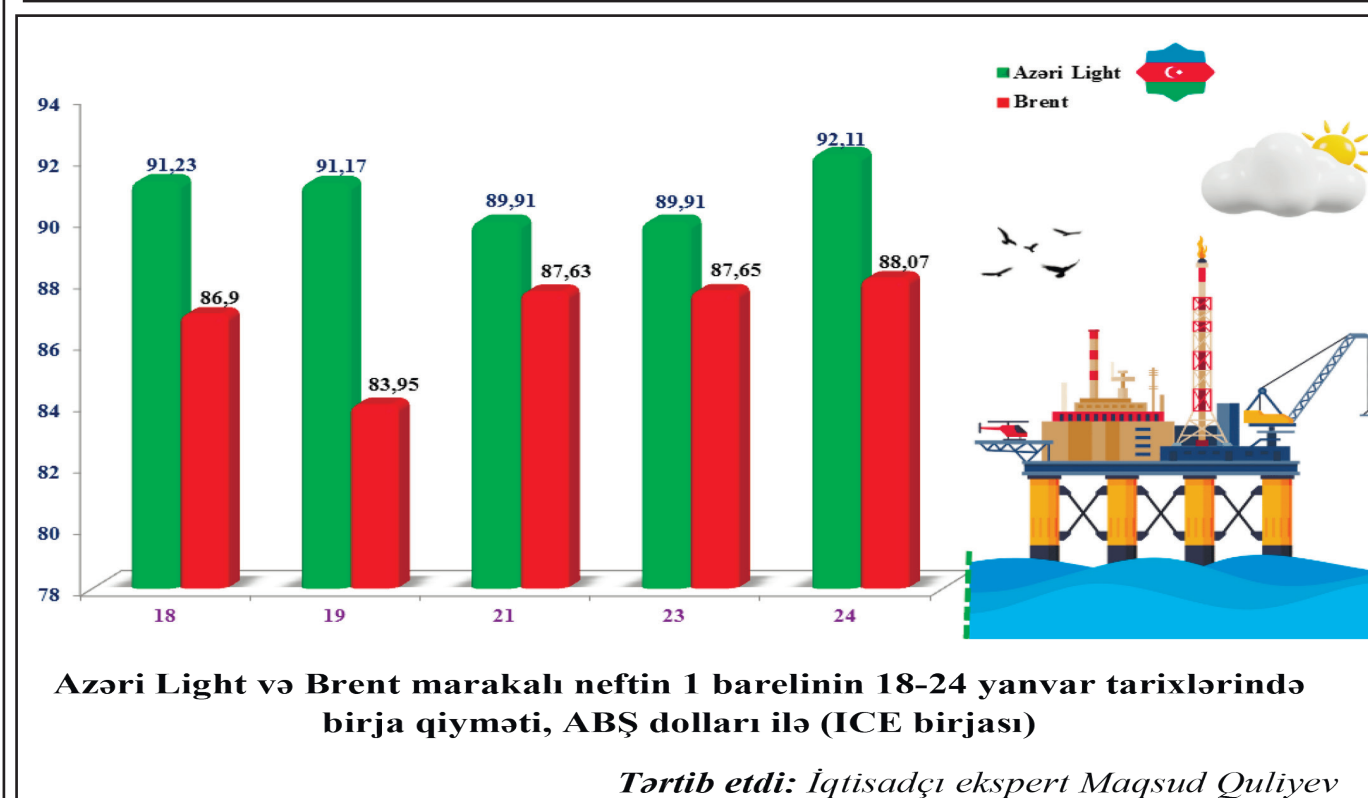
Bu il Azərbaycanda startap məktəbinin (*"StartUp School"*) fəaliyyəti başlaması nəzərdə tutulur. *"Report"* xəbər verir ki, bunu İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) icraçı direktoru Vüsal Qasımlı rəhbərlik etdiyi qurumun 2022-ci ildəki fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş

mətbuat konfransında bildirib. *"Ötən il bizim enterpriseazerbaijan.com portalı ABŞ-ın Nevada Universiteti ilə anlaşma*

memorandumu imzalayıb. *"StartUp Scholl"* məhz bu sənəd çərçivəsində və İsrail-Azərbaycan Ticarət Palatasının dəstəyi ilə fəaliyyətə başlayacaq. Bu, təkə Azərbaycan üçün deyil, Cənubi Qafqaz, Yaxın Şərq və Mərkəzi Asiya regionu üçün nəzərdə tutulmuş layihədir, region ölkələrindən startapçı-

ların təlimlərə qoşulmasına şərait yaradacaq", - deyə o qeyd edib. İİTKM rəhbəri onu da əlavə edib ki, adıçəkilən portal ötən il də *"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı"* ASC, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti ilə birlikdə startaplara bir sıra aktivlər təqdim edib.

Tərtib etdi: İqtisadçı ekspert Maqşud Quliyev

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSIYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacıadə, Elşad Səmədzadə, Məhəş Əhmədov, Müşfiq Atakışiyev, Bəyalı Ataşov, Zəhid Məmmədov, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Abbas Əliyev

Dizayner:

Lamiyə NƏBİYƏVA

Redaksiyanın ünvanı:

Əliyev küçəsi, 7

Redaksiya: +99412 566 09 60

Faks: +99412 514 14 27

Mühasibatlıq: +99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər

Azərbaycan dövlətinin mənəfiyyətinə

uyğun gəlməlidir. "İQTİSADİYYAT"

qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış

və səhifələnmis, "Azərmedia" MMC

mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya:

022201; İndeks: 0355; Tiraj: 1500